

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník osmý /1985/ - č. 8

od 4. června 1985 do 3. července 1985

Dokument Charty 77/16/1985 /Biskopředání prof. E. Weinzierleové/	1
17/1985/Otevřený dopis W. Frasyniukovi, A. Michničovi a B. Lisevi/	1
18/1985 /Diskuse o Pražské výzvě/	1
Otevřený dopis VOKS a místopředsedy FIDH L. Lise generálu Jeruzalanskému	2
sdělení VO NS	
č. 450 /J. Ší Gruntorád svolobou/	3
č. 451 /Odvolaci soud tří bratislavských katolíků/	3
č. 452 /Kněz Matej Németh odnouzen/	4
č. 453 /Jareoslav Jančák propuštěn z vazby/	4
č. 454 /Literatura opět předmětem obžaleby/	4
č. 455 /Bilance sladových případů po amnestii/	5
č. 456 /Zastavení trest. stíhání proti K. Douháčkovi/	7
č. 457 /Zapojení hlavniho lídra v trestní věci proti Petru Kokánkovi a Zdenkovi Ketrličku/	7
č. 458 /Odvolaci soud se třemi katolíky v Bratislavě/	7
č. 459 /Luděk Peckruba a svým křesťanům pro uplatňování práva na svobodu věny/	8
č. 460 /Petr Cibulka na sjezdě/	8
č. 461 /Rozsudek nad mladými lidmi z České Skalice/	9
Z diskuse o Pražské výzvě	10
Mirově aktivity v HDR - Dopis 20 občanů HDR signatářům Pražské výzvy	12
- Mirově hnutí v HDR	14
- Dopis kongresu USA	15
Seminář NSR - ČSSR v Mariánských Lázních	17
Mezinárodní federace pro lidská práva	17
Dopis místopředsedy FIDH L. Lise předsedovi vlády	19
Josef Zvěřina : K článku "Hájkův apartheid" /Právo lidu 1/85/	20
Anna Sabatová a Petr Uhl: Dopis akademiku Josefu Kestřákoví	21
Jazzová sekce kontra ministerstvo vnitr	22
Vyjádření signatářů Charty 77 Abony Kemárkové	24
Kratké správy /Dopis Ladislava Lise - Načeradec a katolická církev - Zánik ekologické skupiny na Chomutovsku - Právově právní spory signatářů Charty 77 - Diskuse mezi Laugenem a Jareoslavem Šabatou/	25
V semináři nově vyšlo	28
Eva Kentářková - Květnové reminiscence	29

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

Dokument Charty 77/16/1985 /Blahopřání prof. B. Weinzierlové/

Telegram mluvčích Charty 77 prof. Erice Weinzierlové, předsedkyně rakouského Výboru solidarity s ČSSR k šedesátým narozeninám:

Vážená paní profesorko,
přijměte, prosím, nejradější přání k Vašim narozeninám s rozhá-
ním a díky za Vaši neúnavnou činnost pro vše lidských práv a účinné
projevy solidarity s jejich obhájci v naší vlasti.

Jiří Dienstbier Eva Kantárková Petruška Šustrová
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

v Praze dne 20. 6. 1985

Dokument Charty 77/17/1985 /Otevřený dopis W. Frasyniukovi, A. Mich-
nikovi a B. Lisovi/

Vážení přátelé,

zpráva o vašem odnucení nás naplnila smatkem a rozhodčením. Není
to už nic objevného, že se vlády jako k prvnímu a poslednímu ergu-
mentu uchylají k perzekucím a veznění - a přece každý nový případ te-
kového rozsudku, jaký zazněl v Gdaňsku, jen stupňuje naše odhodlání
nevzdát se obrany lidských práv a s polecenaké spravedlnosti. Není
handa být poražen přesídlou, byla by hanba přestíle se vzdát. I proto
si vážime vašeho postoje.

Sledujeme a spoluprožíváme dramatické osudy polského národa a je-
ho Solidarity. Solidarita prokázala svému nejnázorněji, že jednota
státu a lidí, které kaněstnává, je ideologická fikce a že mocenská
manipulace vede do slepé uličky. Kdyby se jí nepodařilo vše, udělala
dost a ze tuto zkušenost polským dělníkům vděčí lidé i v ostatních
zemích bloku. Současně cestujeme zdrženlivost, kterou Solidarita pro-
jevuje ve snaze o národní jednotu.

Solidarita také znovaobjevila zbraň ponižovaných a olvádaných a
děláme ji přenesle do společenských vztahů, které lidi zavazují
jí novým způsobem. Tocí zbraň je právě solidarita, hodnota a nový e-
ticky vztah, který je dějinovým příносem dělnického hnutí už z minu-
lého století, a který polská Solidarita vžacným způsobem spojila
s křesťanskou láskou. Zíjeme v jiných poměrech než polskýe myrod,
ale způsob, jakým se Solidarita oprála o národní trádice, se stal
i nasi zkušeností.

Jane a váni svými srdeci i myšlenkami.

v Praze dne 29. června 1985

Jiří Dienstbier Eva Kantárková Petruška Šustrová
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

Dokument Charty 77/18/1985 /Dielekce o Pražské výzvě/

Mluvčí Charty 77 potvrzuji příjem dopisu, v nichž organizace, sku-
piny i jednotlivci zakujali stanoviska k Pražské výzvě a děkuji za pro-
jevený ráj. Z dosud došlych textů je zřejmé, že rozvíjející se
diskuse o mírových vztazích v Evropě a ve světě vede k postupnému vy-
jasňování různých vzájemně souvisejících aspektů současné situace.
Věříme, že s této debaty yzajdou dříve či později i návrhy a pracovní
varianty možných konkrétních postupů, takových, aby mohl být zastaven

současný konfrontační trend a růstem napětí a zbrojení a prosadila
se myšlenka, že nikoli stále ozbrojenější hranice, ale pásmo míru,
nikoli posilování rozdělení Evropy, ale jeho překonávání, nikoli svět-
šování, ale oslabování vojenské moci, nikoli útlak a mocenská mani-
pulace vnější i vnitřní, ale uplatňování občanských svobod a odpověd-
pulace vnější i vnitřní.

ností každého člověka a každého společenství jsou nárukou míru.

Chartě 77 dosud došlo stovkám skupiny dvaceti občanů z NDR /podepsána Gabi Bechtlegová a další/, Interkerkelijsk Vredesbureau a Pax Christi z Nizozemí /podepsané Mient Jan Faberem a Jan ter Laakem, East West Peace People z Londýna /podepsané Stephanem Brownem/, Campaign for Nuclear Disarmament z Londýna /podepsané Peterem Cadoganem/, European Nuclear Disarmament z Londýna /podepsané Judith Everleyovou a Rienem Weirovou/, National Peace Council z Londýna /podepsané Sheila Oakesovou/, Nej til Atomvaben z Kedeně podepsané Johnem Jensem, návrh nápadobratiské skupiny pro dialog mezi Východem a Západem a stanovisko CODEH z Paříže.

Víme i o dalších stanoviskách, jejichž texty dosud nemáme k dispozici, i o tom, že některé skupiny se chystají vystoupit v diskusi na americkém mirovém kongresu. Věříme, že jednání v Amsterdamu povede k dalšímu sblížení postojů a posílení vědomí, že nikoli dvojí a dílčí akce, ale hledání způsobů a záruk bezpečnosti všech, tedy všech i občanů, povedou k odvrácení od logiky bloku a zbrojních závodů k logice budování Evropy "jako společenství rovnoprávných parťáků, z něhož nechála do světa nebezpečí globální války, ale která je příkladem skutečného mirového soužití."

Jiří Dienstbier
mluvčí Charty 77

Eva Kantárková
mluvčí Charty 77

Petruška Šustrová
mluvčí Charty 77

V Praze dne 1. července 1985

Na vědomí americkému mirovém kongresu

Otevřený dopis VONS a místopředsedy FIDH L. Line generálu Jaruzelskému

Adresát: Předseda rady ministřů PLR
generál Wojciech Jaruzelski
Varšava, PLR

Odesílatel: Ladislav Lis
Šíškova 1228
Praha 8 - Kobylisy

Pane generále!

Před několika lety jste na sebe vzal odpovědnost za další osudy své země a převzal jste do svých rukou také prakticky všechnu moc. Stalo se tak nezorně proti všem většině polské společnosti, to Vás však nezprostřuje ani alibi, které jste svému národu dal, ani odpovědnosti za počínání těch sil a orgánů, kterým jste otevřel cestu k neomezené madvládě nad společností.

Právě v těchto dnech byl v Gdansku vynezen rozsudek nad třemi předními aktivisty nezávislého odborového a občanského hnutí: Włodysławem Frasyniukem, Bogdanem Lisem a Adamem Michnikiem. Proces byl provázen četnými manipulacemi, utajováním před veřejností, zjevnou předpejatostí vůči obžaleovaným a dokonce i snahou ohrožovat rizikové antisemitské náladu. Přitom před soudem stáli lidé, kteří pro lepší budoucnost Polska vykonali tolik práce a přinesli tolik oběti, jako málokdo z jejich spoluobčanů. Byli obviněni jen z toho, že nechali načinit příhodí dalšímu prohlubování sociální a politické krize, ve jmenu jejich odstranění jste se sám před třemi lety ujal mocí – a nají za to strávit dalších dvaapůl až třiapůl roku ve vězení, z něhož teprve nedávno vylí. Snad nejparadoxačnějším je, že vláda požadavky obžaleovaných vlastně přijala, byť jen částečně a nečekalně a že sami sami na tento kompromis přistoupili a ke společenským protentům nevyzvali: celý proces se tak z aktu spravedlnosti nění v jakousi osobní pomstu, která má kompenzovat nesbytný ústupek.

Byle by spravedlivé, humanní a také politicky nenejvýš prozíravé, kdyby Frasyniuk, Lis a Michnik byli osvobozeni. Jsou to lidé čestní, jsou naprostě bez viny a dnešní Polsko je příliš otřesené, než aby si mohlo dovolit zastřebovat nezastřítelné a bouřet poslední městy k evakuaci.

tuální národní dohodě. Vyjadřujeme svou naprostou solidaritu s nimi a současně svou spoluúčast na osudech bratrského polského národa. Vás osobně, pane generále, pak žádáme, abyste analoval výsledky tohoto procesu a dal nepravidelné příkaz propustit i ostatní politické vězňů ve Vaši zemi. Byl by to sice jen částečný, nicméně však nadějný krok ke skutečné napravě poměru.

V Praze dne 19. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Ladislav Lís, viceprezident Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 450 /Jiří Gruntorád osevobozen/

Senát krajského soudu v Ústí nad Labem za předsednictví JUDr. Hygrína ve veřejném zasedání, konaném dne 31.5. 1985, pravomocně zprostil J. Gruntoráda obžaloby z trestného činu křivého obvinění § 174 tr. zák./, jehož se měl dopustit tím, že si stěžoval, že ho ve výkonu trestu příslušníci SNV bez zákonné příčiny zbilí /k celému všeobecnému případu viz naše sdělení č. 377, 400, 415 a 4424/.

Rikání se konalo na podkladě odvolání prokurátora proti zproštěnímu rozsudku okresního soudu: teprve v samém závěru zasedání se učinilo, že totež odvolání nesměřovalo v neprospěch obžalovaného, nýbrž pouze ke znění odůvodnění téhož rozhodnutí. Krajský soud odvolání prokurátora vyhověl, rozsudek okresního soudu zrušil a vynesl nový, podle něhož nebyl J. Gruntorád zproštěn obžaloby podle § 226 písm. a tr. ř. /t.j. nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhaný/, nýbrž podle § 226 písm. b tr. ř. /t.j. tento skutek není trestným činem/.

Vítáme, že se Jiřímu Gruntorádovi konečně dostalo spravedlnosti slespon v této záležitosti. Bohužel jen částečně, neboť sice nebyl potrestán za svou stížnost, nepotrestání však zlatávají i ti, na jejichž brutální zacházení si stěžoval. Zcela zbytečný stín na regulér- přátele obžalovaného se neměl veřejného zasedání vzdáletnit. Budova byla obklíčena příslušníky ústecké i pražské Bezpečnosti. Signatářka Charty 77 a členka VONS Jermílu Bělikovou a Petru Šantoru z Chomutova pak odvedli a pod lichými zámkami je zdržovali až do ukončení procesu.

3. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 451 /Odvolací soud tří bratislavských katolíků/

Hlavní soud v Bratislavě nařídil na den 13. června 1985 na 8.30 hod., č. dvaří 141 Justičního paláce, veřejné zasedání ve věci Bronislava Borovského, Aleje Gabaje a Tomáše Konec. Bude se při něm rozhoďovat o odvolání obžalovaných proti rozsudku obvodního soudu v Bratislavě I z 21. března 1985, jímž byly tito tři mladí katolíci uznáni /§ 124 odst. 1,2 tr. z./ a odsouzeni k nepodmíněným trestům odměti svobody v trvání 18 měsíců /Gabaj, Borovský/ a 16 měsíců /Konec/. Tohoto trestného činu se měli dopustit tím, že přes polskou hranici přenechali náboženskou literaturu /viz naše sdělení č. 354, 371, 386, 425, 432/.

3. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 452 /Kněz Matyáš Németh odsouzen/

Okrenní soud v Rožňavě odsoudil v hlavním líčení, konaném ve dnech 13. a 14. května 1985, katolického kněze M. Németha pro přípravu k tz. činnu pohružování /§ 100 odst. 1 tr. z./ k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku s podmíněným odkladem na dva roky a k vedlejšímu trestu zákazu výkonu povolání na jeden rok. Rezonátek dosud nemábyl právní moci.

Údajného trestného činnu se měl dopustit tím, že jako farář v Lipovníku shromáždoval včetně mnichů samizdatové náboženské literatury a měl prý v úmyslu ji rozšířovat.

4. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 453 /Jaroslav Janeček propuštěn z vazby/

Dne 30. května 1985 byl propuštěn Jaroslav Janeček, jednatřicetičtyřiletý technik z České Skalice, který byl ve vazbě od 22. dubna 1985, kdy u něj byla provedena domovní prohlídka a bylo proti němu zahájeno trestní stíhání pro údajné trestné činy výtržnictví a hanobení republiky a jejího představitele. O tomto postihu mladých lidí jsme informovali ve sdělení č. 441. Jaroslav Janeček je nadále trestně stíhaný na svobodě, stejně jako Květoslav Doumek a Josef Vilhelm. Čtvrtý obžílený v této trestní věci, Stanislav Pitaš, zůstává ve vazbě.

11. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 454 /Literatura opět předmětem obžaleby/

Okrenní prokurátor v Hedenině JUDr. Jaroslav Obdržálek podal dne 4. března 1985 obžalobu v trestní věci proti ing. Petru Kozáčkovi a Zdeněkovi Kotrlému, v níž je oba viní z pokusu trestného činnu požkozování zájmu republiky v cizině /§ 8 odst. 1 k § 112 tr. zák./. Jak jsme již informovali viz sdělení č. 329 a 345/, byl Petr Kozáček, nar. 8.5. 1949, technický pracovník podniku KOVOS Brno, bytem Kyjov, Valašské 196, několik měsíců držen ve vazbě. Z. Kotrlý, nar. 21.6. 1945, inženýr dřívodopravy /v důsledku těžkého zdravotního poškození při práci v chemickém podniku/, bytem Brno, Blížký Máchové 35, byl stíhaný na svobodě. Hrozí jím trest odnětí svobody až do tří let.

Okrenní soud v Hedenině neříditel hlášení na den 19. července 1985

Trestného činnu se měli dopustit tím, že Zdeněk Kotrlý předal Petru Kozáčkovi několik rukopisů a požádal ho, aby je při své legální cestě do Rakouska odesálal Alexandru Tomáškemu, který podle obžaleby "rediguje v Anglii novou filosofickou a literární revu křesťanskodemokratického zaměření". Petr Kozáček se pokusil přání svého přítel vyhovět, byl však na čs. hraničích zadržen. Jednalo se o čtyři básnické sbírky Ivy Kotrlé, manželky Zdeněka Kotrlého, a o jednu sbírku staršího

/65/ brněnského katolického básníka Zdeňka Retrekla.

Obžaloba se opírá především o "Odborné vyjádření" Ústava pro výzkum společenského vědomí a vědeckého ateismu ČSAV v Brně, podle něhož

"vyvážené dokumenty zkrajují histerické souvislosti, svět, ve kterém žijeme je zobrazen jako nejsítota, bezúčinný totalitní systém a jsou tedy schopny svým obsahem poškodit zájmy republiky v cizině". Povídáme za zásadně nepřípustné, aby o literatuře namísto kritiky a čtenářského zájmu rozhodovaly policejní a justiční orgány. Navíc se musíme tázat, jakou záruku nesoudcůství skýtá postiženým, podle znění obžaloby "silně nábožensky založeným", znalecký posudek ústavu, který má stejnou již ve svém nazvu.

Podle opakovaného ujištění čs. představitelů nemí u nás nikdo žije střídmě za své názory, pokud nejsou doprovázeny kriminálními činůmi. Vyhoví-li v daném případě soud mávrhu obžaloby, bude to dalším důkazem, že netoliké politické názory, ale i pouhé básnické vyjádření životních pocitů mohou konukoli v Československu vynést několik let žalářování.

12. června 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 455 /Bilance sledovaných případů po amnestii/

Po rezhednutí prezidenta republiky o amnestii z 8. května 1985 byly prominuty tresty odnětí svobody, jejich části nebo jejich zbytky i některým osobám, jejichž případy sledujeme.

V souhrnném sdělení č. 400 o případech sledovaných výborem k 6. 11. 1984 se uvádějí 22 osoby, které byly tehdy ve vězení. Z nich bylo mezičim osm propuštěno, a to: Petr Kozánek z Vazby, dále z výkonu trestu po jeho odpykání Antonín Dohný 27.4. 1985, Jiří Grunterád 17.12. 1984, František Hanušček, Ivan Jireš 9.-15. 1985, Antonín Kunrt, který měl být propuštěn po deseti letech 21. 5. 1985 /neověřeno/, René Mateušek /propuštěn na jaře 1985/ a Pavel Wonka v květnu 1985. Na nikoho z nich se nevztahovala amnestie. Dalších osm osob je nadále vězněno, a to Rudolf Bettěk, Petr Hauptmann, Kamil Heglisch, Stanislav Kolář, Ladislav Sevec, Stanislav Urbánek, Milan Vyháňák /pravděpodobně stále ve výkonu trestu/ a Jiří Wolf. Trest jim amnestií nebyl zkrácen. Amnestie se však dotkla šesti osob, z nichž čtyři byly propuštěny /Oldřich Bašta, Zdeněk Šibr, Petr Vejáček, Jan Wunsek/; jednomu odsouzenému, a to Miroslavu Novému byl trest zkrácen z 15 na 3 měsíce odnětí svobody a konečně Miklos Duray byl amnestován po překvalifikování trestného jednání /viz naše sdělení č. 445/.

Oseb, které jsou pedrobaný ochrannému dohledu, uvedených v souhrnném sdělení, se amnestie nijak netykala.

Ve sdělení č. 400 se dále uvádí 28 jmen těch, kteří jsou trestně stíháni na svobodě, přičemž trestní řízení tehdy akutěně probíhalo. V těchto případech se amnestie vztahovala na 21 osob. Šlo především o jedenáct malých lidí z Olomouce /T. Š. Daviš, L. Dlouhá, J. Janešík, J. Jamelka, P. Kvapil, M. Kvapilevá, J. Opletal, I. Šimáček, T. Vážan, J. Vážanová, S. Viktorín/, kteří byli pravomocně odsouzeni k podmíněným trestům. Podmíněně odložené tresty nebo podmíněně odložený výkon zbyteku trestu byly amnestií prominuty také deseti dalším: D. Fajtlové, J. Justovi, V. Šekupevi, J. Mazanci, F. Pemohlévi a R. Smrkálovi a pravděpodobně /pokud totiž rozsudky byly 8. 5. 1985 pravomocné/ i J. Kajnečkovi a L. Pelákové, odsouzeným v Ústí nad Orlicí a J. Mekrému a J. Šmajdrovi, odsouzeným v Sumperku. Dále bylo trestní stíhání proti Janu Pukalíkovi již dříve zastaveno a o osudu Vladimíra Procházky není nic známo. Pěti z této skupiny dvacatismi osob se amnestie nedotkla, protože nebyli pravomocně odsouzeni; jsou to tři bratislavští katolíci B. Borovský, A. Gabaj a T. Konec a dále J. Jatschálenický a J. Keller.

V souhrnném sdělení se uvádí dílo 25 jmen těch, kdož jsou trestně stíháni, přičemž za rok před vydáním souhrnného sdělení se v jejich vůci nestala žádná změna. Nikdo z nich nebyl amnestován.

Amnestie se napak týkala Václava Havla a Ottý Bednářové, kteří měli ze zdravotních důvodů přerušený trest.

Celkem se z šedesáti osob, uváděných souhrnným sdělením, amnestie týkala na dvacet devět.

Méně příznivá bilance amnestie je u případů, které jsme začali sledovat po 6. listopadu 1984. Od té doby se v našich sděleních objevilo 31 nových jmen sledovaných osob. Jen dva z nich, a to D. Kuch a J. Vanda, kteří byli nezítim provonocně odšouzeni a odpykali si část trestu, byli amnestováni. Amnestie se netýkala Jiřího Švestky, Mateje Němetha, Jana Juha Šeika a Rudolfa Sebaňeše, Jaroslava Novosada, sedmi františkánů z Liberce /jsou to Jan Záň, Jan Burian, Jitka Danhelevá, Ladislav Trojan, Antonín Dabrewski, Ctirad Pospíšil a Alena Jancíková/, dále Gabriela Gessala, Lenky Mareškové, Adama Ruckého, Petru Cibulkym. Sestí katolíků z případu náboženského samizdatu jsou to Michal Heleček, Vladimír Pušák, Adolf Rázek, Květoslava Kučílová, Václav Dvořák, Radim Hlesánka/, Jiřího Devátého, čtyř obviněných z České lásky-při Skalici /Stanislav Pitaš, Jaroslav Janaček, Květoslav Doubek, Josef Vilhelm/, neboť nikdo z nich nebyl v den vyhlášení amnestie provonocně odšouzen a všichni byli zároveň trestně stíháni pro trestné činy, za něž zákon ukládá trest, jehož horní hranice je více než jeden rok. Z uvedených osob jsou vězněni jen Petr Cibulka a Stanislav Pitaš, kteří jsou ve vazbě; nemáme však informace o Jámu Juha Šeikovi a Rudolpu Sebaňešovi. Ani Josef Babicevi, který je vězněn v II. NVS v NVÚ Ostrov nad Ohří - pozn. red. - a Wáltru Kaniové, vězněnému v III. NVS, nebylo amnestii nic prominuto.

I když amnestie z 8. května 1985 je nejrozsáhlejší od r. 1968, je treba zdůraznit, že se dotkla jen odšouzených do I. nápravně výchovné skupiny, kteří podle kvalifikovaného odhadu představují okolo 20% z cca 60.000 čs. vězňů. I v II. a III. NVS jsou vězněni lidé pro své přesvědčení nebo jednání s něho plynoucí, nebo ne základě trestního řízení, které vzbuzuje právní, politické či morální pochybnosti. Na okraj poznamenanávame, že ve III. NVS jsou dále vězněni vedení Waltera Kanila a Jiřího Welfa, sledovaných nám výberem, i Jiri Gága, Jaroslav Javerský, František Weiss, a Josef Remmer, o jejichz případech jsme dosud pro nedostatek informací nereferovali.

Povídajeme za nutné vyjádřit politování, že z amnestie byli výslovně vynati všichni ti, kdo se depustili trestného činu opuštění republiky a obdobných činů podle zákona dřívě platných, neboť ke čtyřicátému výročí konce druhé světové války jsme očekávali, že alespoň tente cestou budou částečně napravdny křivdy, písobené zákonem ustaveným, které je v zjavném rozporu se závazky, které na sebe vzal čs. stát. V této souvislosti připomínáme, že nebyl amnestován trestný čin podle § 329 109, jehož se depustil Ernest Kelečn z Bratislavы, který byl v lednu t.r. násilím odvzet ze Švýcarska do Československa. Pokud nebyl nebo nebude trestní stíhání zastaveno cestou milosti nebo trest prominut toužící cestou, čeká Ernesta Kelečna trest odnětí svobody do pěti let.

Formulace 2. odstavce článku č. IV. rozhodnutí o amnestii připomíná dvojí výklad. Slova, že ustanovení "užije se i ohledně trestů tam uvedených" je nutno vykládat jako "užije se i ohledně trestů za trestné činy tam uvedené". Znamená to, že u nepravonocně uvozených trestů jsou amnestovány jen ty, které jsou ukládány za přečiny a trestné činy s horní hranicí trestu do jednoho roku. Tento výklad byl experimentálně ověšen na případu Lenky Mareškové; pí-

vedně se moudile, že se jí amnestie bude tykat.

Pro úplnost dodaívám, že při svolení v novinách došlo k smyku v sbabě: věta "které byly pravomocně učořeny přede dnem této rozhodnutí" se netýká jen písmena e/ článku I., ale všech trestních uvedených v článku I. ad ež ed e.

13. června 1985 Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
Síť mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 3456 /Zastavení trestního stíhání proti Květoslavu
Doubkovi/

Pedle § 172 edst. 1 písm. b tr. řádu zastavil dne 10. června 1985 vyšetřovatel VB trestní stíhání proti Květoslavu Doubkovi. Tento dvacetičtyřiletý strojní zámečník z České Sjálise byl 25. dubna obviněn, že se spolu se Stanislavem Pitašem zúčastnil zhotovení koláče, která snikovala vážnost prezidenta republiky; vyšetřovatel v tom spatřoval naplnění skutkové podstaty trestného činu hanební republiky a jejího představitela podle § 103 tr. zákona. Nyní te- te trestní stíhání zastavil, neboť dospěl k názoru, že skutek, je- hož se Květoslav Doubek dopustil, není trestným činem. Trestní stíhání, o němž jsme již informovali /viz naše sdělení č. 441 a 453/, trvá nadále proti Stanislavu Pitašovi, který je ve vazbě, a proti Jaroslavu Janečkovi a Jeřámu Vilhelmovi. V polovině měsíce června byli tito obviněni s�namení s výsledky vyšetřování, vše něla být předána prokurátorovi k vypracování obhaleby.

24. června 1985 Vyber na obranu nepravdivé stíhání
Česko-slovenská liga pre ľudskej práva
člen Mezinárodní federace pre lidská práva

Sdělení č. 457 /Započetí hlavního líčení v trestní věci proti Petru Kozápkovi a Zdenkovi Ketrlemu/

Dne 19. června 1985 bylo u okresního soudu v Hodoníně započato hlavní líčení v trestní věci proti ing. Petrovi Kozánekovi a Zdenku Kotrlému, kteří jsou obžalováni z pokusu poškozování zájmu veřejnosti v cizině - viz naše sdělení č. 329, 346 a 454, kde jsme s mylem uvědli, že hlavní líčení je naplánováno na 19. července. Předseda senátu JUDr. Jaroslav Klaník hlavní líčení odručil, aby mohl vyhovět návrhu Zdeňka Kotrlého na slyšení soudního znalec, PhDr. Jana Zemana. Zaalee ve svém posudku nehodnotil totič jen texty, které měly být převezeny do Rakouska, ale i texty, nalezené při demovní prohlídce v bytě Ivy Kotrlé. Prokurátor JUDr. Jaroslav Obdržálek se k tomuto návrhu připojil. Hlavní líčení bude pokračovat 2. července ve 12.30 v budově hodonínského soudu. Při de-savadním průběhu líčení nebyla veřejnost nijak omezována.

24. června 1984 Vyber na obranu nezávislosti a tisícáročního výročia Československej ligy pre ľudské práva člen Mezinárodní federace pre ľudská práva

Sdělení č. 458 /Odvolací soud se třemi katedikly v Bratislavě/

Dne 14. června 1985 proběhlo u městského soudu v Bratislavě odvídání ve věci Alojze Gabaje, Bronislava Borevského a Tomáše Konce, odsouzeným 21. března 1985 k osmnácti měsícům odnětí svobody v I. MVS nepodmiňeně pro údajný trestný čin porušování předpisu o sběhu zboží ve styku s cizincem podle § 124/ 1,2 tr. zákona /viz sđelení č. 432/. Semátu městského soudu předsedal dr. Peter Šmejkal, prokurátora zastupoval JUDr. Serbin. Odvídání

soud všem obžalovaným snížil trest o čtyři měsíce, takže A. Gabaj a B. Borovský jsou odsouzeni ke strádce měsíci a T. Konec k jednomu roku odnětí svobody nepodmíněně. Všichni odsouzení byli drženi sedm měsíců ve vyšetřovací vazbě a zbyvá jim tedy vykonat zhruba polovinu trestu.

25. června 1985 Vyber na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pre ľudska práva
člen Mezinárodní federace pre ľudska práva

Sdělení č. 459 /Jindřich Pokrappa a Petr Kriener odsouzeni pro uplatnění práva na svobodu pohybu/

Soudní okruhový soud v Ústí nad Labem odsoudil za předsednictví Jareoslava Vondráčka, dne 18. října 1983 Ludka Pekraru, nar. 26.10. 1954, řidiče Severočeské Konstruktivy, bytem Ústí nad Labem, Alšova 4 k úhraněmu trestu 22 měsíců odňati svobody nepodmíněně v I. NVS a jeho spoluženčestnici, řidiče Petra Křížkera, nar. 3.4. 1955, bytam Ústí nad Labem, Na Vlnovce 1, k 18 měsícům odňati svobody s podmíněným odkladem na tři roky. Oba se měli dopustit pokusu o trestný čin opuštění republiky podle § 198 odst. 1 tr. zák a Luděk Peckrara navíc. tr. činnu opilství podle § 201 tr. zákona. Oba jmenovaní 29. 7. 1983 odecestovali legálně do Bulharska a tam se pokusili v Sofii nadeupit do letadla, směrujícího do Jugoslávie, aniž měli platné cestovní doklady. Přitom však byli zadřízeni bulharskými bezpečnostními orgány a vydáni zpět do Československa, kde byli vrati do vazby. Oba se již předtím ucházeli o možnost rekreačního pobytu v Jugoslávii, Petru Křížkovi však nebyla vydána cestovní doležítka a Ludku Pekraru byla krátce po vydání odebrána, ač měli oba předplacen turistický zajezd a cestovní kanceláři Řeďok.

Pokrupoví byla doležka odebírána, protěžená prý ve formuřské kádosti uvedla, že má zastřelení v USA, a to i přesné, že její pobyt tam je řády legalizován a nedávno byla v Československé novětivit příbuzné, mj. i Luděka Pokrupu. Právě za jejího pobytu se měl L. Pokrupa dopustit druhého z trestních činů, za něj byl nouzen, když 2.6. 1983 údajně svým řídil automobil v nočních hodinách. V základu s krevní zkoušec u něho provedené však byly značné nezrovnalosti, Nikeli na základě měření, nýbrž podle odhadu zkoušec bylo jeho počítání kvalifikováno jako treptavý čim.

Laděk Pekrura byl již předtím dne 26. května 1982 odsouzen pro údajné neoprávněné uklívání motorevého vozidla, jímž svému zaměstnavateli způsobil Škodu ve výši 188 Kčs 16 haléřů /několikrát parkoval se služebním autem u svého bydliště, namísto v podniku/ ke 14 měsícům odňati svobody podmíněně na čtvrtstoletí roku. Je přiznáno, že zaměstnavatel neuplatňoval nárok na náhradu škody a nepřipojil se k obháje. Tento trest mu byl rozhodkem okresního soudu v Ústí nad Labem 4.10. 1984 přeněmán na nepodmíněný, takže celkově stráví Laděk Pekrura ve věznici tři roky, a to vše pro naivitu, a mili se snažil uplatnit, nadto ještě v rámci východoevropských zemí, jedno ze zakládacích lidských práv: svobodně cestovat.

1. července 1985   **Výber na obranu nespravedlivě stíhaných**
                                 Ceskoslovenská liga pro lidská práva
                                 člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 460 /Petr Číbulka na svobodě/

Dne 25. 6. 1985, tedy právě tři měsíce po uvěznění, byl s všeby

propuštěn bez údání důvodu Petr Cibulka. Je nadále trestně stíhaný, svobodě pro tr. činohromadní národe, razy a převědění podle § 198 tr. zákona /viz naše sdělení č. 434, 442 a 443/.

1. července 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 461 /Rozsudek nad mladými lidmi z České Skalice/

Dne 3.7. 1985 proběhlo v okresním soudu v Náchodě hlavní líčení v trestní věci proti Stanislavu Pitašovi a spol. Senát tehoto soudu za předsednictví soudce Vízla na mavrk prokurátora Nevartha užnal signatáře Charty 77 28 letého stavěního dělníka Stanislava Pitaše a mladého technika Jaroslava Janečka vinou v spáchání trestného činu hanobení republiky a jejího představitele podle § 103 tr. zákona, a to ve smyslu snižování vážnosti presidenta republiky.

Jak jsme již oznámili /viz naše sdělení č. 411/ měli oba jmenovaní tuto vážnost snížit tím, že zhotevili fotoneoptáční koláž, zobrazující hru s řeckým motivem. Stanislav Pitaš nebyl však ani souzen pro trestný čin nedovolené výroby ligu, z něhož byl původně obviněn, ani Jaroslav Janeček nebyl souzen podle původního obvinění pro další trestný čin, a to pro výtržnictví; kato byl uznán vinou v spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení cenných prostředků a jednalo podle § 187 odst. 1 tr. zákona. Jehož se měl dopadit domácím pěstováním marihuany. Stejným trestným činem byl uznán i uným i 25letý elektrikář z České Skalice Stanislav Matěj Maršík. Další obvinění, Květoslav Doupěk a Josef Vilhelm, nebyli žádováni a souzeni. Jak jsme již oznámili, bylo trestní stíhaní proti Květoslavu Doupěkovi již dříve zařaveno, neboť výstřováním bylo zjištěno, že v době, kdy S. Pitaš a J. Janeček vyráběli koláž K. Doupěk spol. Také trestní stíhaní proti Josefovi Vilhelmovi, původně obviněnemu z výtržnictví proto, že v době úmrtí K. Černčenka hrál a spíval písničky Karla Kryla, bylo již vyšetřovatelem zastaveno.

Hlavní líčení proběhlo klidně a v souladu s právními předpisy. Prístup veřejnosti nebyl omezován, mělo se zhruba 25 příatel obžalovaných. Pracovníci okresního oddělení StB Adánek a Rouček zjištěovali z občanských průkazů tetožnost přítomných a fotografovali je.

Trestní soudba u všech tří obžalovaných byla do dvou let odňati svobody. Soud odseutil Stanislava Pitaše k osmi měsícům odňtí svobody do I. KVS neodminěně. Stanislav Pitaš je stále vavzebě, a teď od 22.4. t.r., takže při normálním průběhu trestu by měl být propuštěn 22.12. t.r. Jaroslav Janeček byl pro oba trestné činy odsouzen k úhrnnému trestu devíti měsíců s podmíněným odkladem na dva roky a Stanislav Maršík k sedmi měsícům podmíněně na jeden rok.

Aži prokurátor ani obžalovaní se nevzdali práva na eventuální odvolání, takže rozsudek není provonovený. Vzhledem k trestům a celkové situaci je však převdědohně, že tohoto práva nikdo nevyužije a k odvolacímu řízení ani nedojde.

Proces s mladými lidmi z České Skalice je dálším příkladem reprezentačního je střítka tzv. underground, bez ohledu na to, jde-li o nezávislost kulturní činnosti ci nekonformní způsob života.

2. července 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Jména a adresy členů VONS byly spolu s dalšími údaji zveřejněny ve sdělení VONS č. 400, které bylo publikováno v Informacích o Chartě 77 - listopad 84.

Z diskuse o Pražské výzvě

East West People z Londýna / podepsán Peter Cadogan, čestný tajemník / souhlasí s Pražskou výzvou a budou ji plně podporovat na americkém kongresu. "Byli bychom rádi, kdybyl nás ještě a ní bylo nadále spejeváno."

European Council for Nuclear Disarmament

z Londýna / podepsány Judith Everleyová, východoevropská koordinátorka a Fiona Weirová, organizační tajemnice END / oznámuje, že tomu a obsah jen v souladu s výzvou END. V Pražské výzvě vidí rozbití začleněného kruhu, v němž je rozdelené Evropy rosteu válečné hroby, které spětně vedou k ještě hlubším rozdelení. END uznává nevšimavost k helginskému procesu v řadách mírového hnutí. "Je nejvyšší čas, abychom minulou nezornost k helginskému procesu napravili a teď se ho naučili využívat jako rámec své sínosti." Rozdelení Německa odrazilo rozdelení Evropy a německá země mohou být ištěcím. Diskuse o ni vykazuje bohatost názorů i uvnitř END. "Připojujeme se k vám, když zřejmě prohlašujete, že revize hranic nejsou odpovědí." END upomíná jeden možný přístup, občasený v jejich dopise sovětskému mírovému výboru z roku 1982: "Soudíme, že problém demilitarizace evropských států je správně a neobytná otázka k diskusi v evropských mírových hnutích / na Východě i Západě/, která mohou být nejlépe posouzena ve vztahu k zónám bez jaderných zbraní a konceptu střední Evropy obecněji - pravděpodobně v duchu někdejšího Rapackého plánu."

Pokud jde o stažení cizích vojsk, END soudí, že "odzbrojení mohou znamenat vše než stažení jaderných zbraní, máme-li lítit rozdelení Evropy." Připomíná své už dřívejší stěnovisko k přítomnosti sovětských a amerických vojsk a dodává: "zůstáváme věrní snaze o nalezení způsobu, jak řešit obě".

END si revuek napíšeje přemínit Evropu / a ještě méně samotnou nápadní Evropu / v třetí supervelmoc. Za cíl považuje dosažení svobody a důstojnosti občanů. Cituje indického aktivisty Rajni Kothariho: "Dřívější rozlišování v terminologii Spojených národů mezi politickými, alegálními, právy na jedné straně a sociálními, ekonomickými a kulturními právy na straně druhé již není relevantní." "Jinými slovy," dodává END, "ve všech našich němích je třeba vykonat mnoho práce k získání této svobody a důstojnosti."

Jo-li vise Evropy, jak ji lícíte, snad, sdílíme vše sen, ale věříme, že je nesmí vise: realistickou budoucností o níž stojí za to usilovat a pro kterou máme společně pracovat," končí END.

National Peace Council z Londýna / podepsána Sheila Oakesová, generální tajemnice/ vítá Pražskou výzvu jako "dobrou, citlivou zakladku k diskusi". NPC podporuje pořadatel dodržovat závazky helginských dohod a dalších smluv. "Zvláště práva všech občanů avšobědně vyjadřovat názory a předkládat návrhy k jakékoli otázce". Přeje si zabývat se také vztahem Sever - Jih, včetně dialektiky, jaké má rozdelení Evropy na části spojené se SSSR a USA na tento vztah. Rozpuštění Varšavské smlouvy nepovažuje za dostatečné, protože byla mohla být nahrazena bilaterálními pakty. Navrhuje proto doplnit pasáž o "rozpuštění jejich vojenských organisačí" takto: "a podobných "stříhových" vojenských paktů, mnohstranných či vytváraných větším množstvím dvoustranných dohod."

Nejčíl Atomyben /Ne jaderným zbraním/ z Dánska jménem národního tajemníka Nielsa O.Hasse podepsán John Jenner/ souhlasí s Pražskou výzvou a doplňuje ji vlastními konstatifik. Evropu svobodných národů by měla "charakterisovat res velká rozličnost kultur, náboženství a

politicko-ekonomických struktur", "založená na svobodné volbě jednotlivých národů. Toto právo zvolit odlišnost a lídit se je jednou ze základních hodnot na níž jsou založeny naše myšlenky Evropy osebozené od bloků." Dánské hnutí připomíná tradiční postoje, které vidi ve státu quo nejlepší záruku uchování západních společenských struktur a mohutnost jeho překonání společnosti jen v připojení východní Evropy. Hnutí tyto postoje odmítá, protože veden bud ke smíření s nedostatkem politické svobody na Východě nebo k válce. V současné době řeší pochopení, že "Evropa je historická a kulturní jednotka, jejíž politický vývoj a bezpečnost musí být společným zajmáním všech. My nás se sice uznává, že rozdělení Evropy na dva bloky náleží "přirozené" ani "nezbytné". Naopak, stále více se chápá, že by bylo k prospěchu Evropě i celosvětovému světu, kdyby tato rozdělení skončilo."

Dánské hnutí dále piše: "Kontakt mezi mírovými hnutími na Západě a hnutími za demokracii na Východě a jejich vzájemné uznání vyjímá dvě významné figury ze hry studené války. Tímto upřesněm rozhlížíme studenovláčnickou logiku, podle ktžé nepřátelé našich neprátel jsou nejdříve přáteli, čímž rozhodně podporujeme náš pořadavek na nový přístup v evropské politice.

Tento nový politický přístup, který požadujeme od naší vlády a NATO, musí mít tyto cíle: rozpustění vojenských bloků v Evropě, staření všech jednotek z území jiných států, vytvoření obranného a bezpečnostního systému v Evropě, který nebude založen na jederných zbraních či jiných zbraních hromadného ničení."

Dopis rovněž uznává, že západní mírové hnutí nedostatečně využívá helsinských dohod, avšak situace se mění. "Uvolněním rezonančního uplatnění celkového komplexu helsinských dohod, včetně principu rovnosti všech národů, neoporušitelnosti hranic a občanských práv; "odzbrojením" rezonanční skutečné a významné snížení ozbrojených sil obou stran, piše se v dopisu.

Hnutí požaduje jednostranné odzbrojovací kroky jako pokus o překonání slepé uličky. "Chtěme však zdůraznit, že jde o jednostranné kroky, nikoli úplné odzbrojení. Vzhledem k absurdní kapacitě "overkill", kterou disponují obě strany, tak vše jednostranné kroky nezmíní moci bezpečnost." Podle dopisu je v Dánsku většina občanů i poslanců parlamentu pro bezjednorodé pásmo ve Skandinávii a proti nočnímu letu raket středního doletu v Evropě. Hnutí přikládá velký význam dialogu mezi Východem a Západem na všechny úrovně. Proto udržuje styky nekó s oficiálními mírovými organizacemi na Východě. "Na jaště dalekostejší považuje styky s krajiny, které "jsou proti militarisaci svých společností a chtějí, aby jejich vlády podnikly jednostranné odzbrojovací kroky."

Dopis připomíná, že členové hnutí znají dokumenty Charty 77, mají s chartisty i osobní kontakty a koná: "není pochyb, že sněřujeme ke stejným cílům, přičemž si uvědomujeme, že těchto cílů lze dosáhnout jen v duchu míru a tolerancie."

/Výtah z dalších stanovisek přinesene později. Plné texty vyjdou ve zvláštním sborníku./

Mírové aktivity v NDR

Dopis 20. občanská NDR signatářů Pražské výzvy

Berlín, 8. června 1985

Milí přátelé!

Váše výzva z 11. března 1985 nás u nás velký ohlas. Jak víte, diskutuje se u nás již nějakou dobu právě o těch problémech a menosoch jejich řešení, o kterých se ve své výzvě mluví. Proto vás a podporujeme vás mysl otázky společnosti diskusi s k Výzve se připojujeme.

Také my spatřujeme hlavní zdroj ohrožení míru v rozdělení Evropy a v napětí mezi občanskými bloky, které toto rozdělení vyvolává. Věříme, že toto ohrožení života lidí má neudravý důsledek i v tom, že stěkuje konstruktivní promyšlení problémů přítomnosti i budoucnosti /hlad, sociální nepravdomyslost, životní prostředí atd./.

Pokud jde o jednotlivé téma vaší výzvy, souhlasíme s pořadovkem stanovení cizích vojsk z Evropy, uspořádání vojenských bloků a vytvoření takového evropského mírového uspořádání, které by všechna státum zase zpěválo stejná suverénní práva. Své návrhy k této otázce jsme formulovali v dopise americkému kongresu u příležitosti dne osvobození od fašismu.

Správně konstatujete, že si mírová hnutí dosud náleží většinou procesu KBSE. Hlavní příčina tkví asi v tom, že je nám zatěžko přejít, že v Helsinkách navázají jednaly státy, skutečně nezávislé na velmoci, a že by jejich vlastní svázenost nejdoucí nálež přestat hrát v těchto vztazích roli. Jistě lze po Helsinkách zamknout úspěchy. V řadě dálčitých bilaterálních úmluv mezi českou a německou republikou bylo využito výhod těchto vztahů. Co se však změnilo právě v obou našich zemích? Nepokračili jsme ani při demokratizaci našich společností, ani jsme nijak významněji nepřispěli k ukončení válek ve zbrojení, třeba formou jednostranné odzbrojovací iniciativy. Ze 10 let uvolnění napětí Helsinky nijak nezpochybnily existující politický a vojenský status quo v Evropě. To by nebylo ještě důvodem ke kritice, kdyby byly Helsinky pochopeny jako východisko pro znění statu quo. "Slíbať na takovou změnu by mělo být naším cílem. Přitom přirozeně nemůžeme a nesmíme jednat tak, jakoby by žádná vláda a žádní politici nebyli s to takový proces zahájit. Tím bychom neumávali skutečné mecenáské poměry. Měli bychom však využít všechno a podporovat všechno, co může přispět k politickému vývoji ve smyslu, který pořadujeme. Na tento základě souhlasíme s vaším nápadem, že bychom měli intenzivněji než dosud využívat závěrečného aktu KBSE jakožto nástroje, který nám umožňuje vztíž náš vliv za slovo. Vy jste způsobem svého engažování v posledních letech takovou možnost demonstrovali.

Pro nás je ještě dálčitější partie vaší výzvy, tykající se německé otázky. Jsme rádi, že právě vy k ní naujímaté stanovisko a předkládáte je k diskusi. Právě toto téma je přesec pro mnoho evropských států spojeno se silnými resentimenty. Role, která Německu připadá ve vztahu k napětí v Evropě, nemá ukládá zvláště odpovědnost. Domníváme se, že reálné evropské otázky nemají oddělitelné od řešení německé otázky. Německá minulost nám však připomíná potřebu krajní zdrženlivosti a ohledů na obavy zemí, Německem tehdy podmaněných. Aby se překonal rozdělení Evropy, musí být diskutovány všechny možnosti řešení německé otázky. Na této diskusi by se u Němců měl podílet všechny národy Evropy, protože sebeurčení národu může dnes připravit k uvolnění, pomáhat odstranit rozdělení našeho kontinentu jen tehdy, respektuje-li

sájmy všech ostatních evropských národů. Nežení německé otázky může proto hrát už i jen ruku v ruce s celoevropským narušováním. V rámci těchto procesů se stane dležitou otázkou uzavření mirových smluv s oběma německými státy. Nejdáležitější zásady by mely spočívat ve splnění postupinských dohod, pekud poslouží demilitarizaci Německa, a definitivní potvrzení německých hranic v podobě, v jaké existují od roku 1945.

Za daleký předpoklad k dosažení hlavních cílů mirových hnutí ve všech evropských státech, totiž k vytvoření mirové a nevzdělené Evropy, pokládáme znění společensko-politických poměrů v našich zemích. Sny o sjednocenou a mirovou Evropu mohou být úspěšné jen tehdy, jestliže se orientují na překonání vojenského a ekonomického statu quo. Na jedné straně je třeba odstranit zbraně kromědného ničení a wezen ofenzívni konvenční zbraně, stejně jako zabránit vytváření takzvaných obranných systémů /SDI/, které vyvolávají další závody ve zbrojení. Na druhé straně musíme zproblematizovat stávající systémy hodnot, změnit svůj vlastní životní styl, desadit konkrétní upozornění na místo minulosti poplatných ideologif, učinit budoucnost opět myslitelnicu, umísto abyhom stále navrhovali nové modely růstu. Besmečnost a resignace, strach a předpudy, intolerance a agresie, fatalistický světonázez mládenlivé většiny mohou být překonány jen "čistým náhlím rozumu" /Lombardo-Redice/. V tom spadávajeme úlohu mirových hnutí, jejichž naplnění je stejně daleké jako jejich četné konkrétní návrhy na odzbrojení a na novou politickou orientaci.

Mirové hnutí se musí stát emancipačním hnutím v nejšírším smyslu. Patří k němu skupiny, nabývající se ekologií, Třetím světem, Ženskou otázkou, stejně jako hnutí za demokratickou obnovu, za nastolení lidských práv, za alternativní kulturu či ve prospěch sociálních a národních menšin. Mirové hnutí se v řadě cílů ztotožňuje s hnutím dělnickým, např. pokud jde o odstranění veškeré ubíjející praxe a větší možnost seberealizace v povolání. Stále ještě fungují klasické návinlosti a vykořisťovatelské vztahy, jakkoliv se často představují jako nová nebezpečí. Pro naše země by byl přijatelný takový demokratický socialismus, který by se prostřednictvím zespolečnětění a decentralizace osvobodil od systému růstu za každou cenu a orientoval se na ekologicky humanismus. Je nám jasné, že nás čeká dlouhá cesta. Je třeba oslovit všechny lidi včetně těch, jejichž insitucionální postavení je přímo závislé na nezměněném pokračování daných poměrů. Změny, nezbytné a hlediska celé naší existence a lidského důstojnosti, lze uskutečnit jen na základě svobodné a veřejné výměny názorů. Dlouhá doba, kterou si změny takového rozsahu nutně vyžadují, nás naznačuje být zvláště pozornými vůči příštím generacím. Předpokladem mirového soužití je všeobecný rozvoj individuality. Kromě samosprávného pořádavku volného přístupu do všech škol to pro nás znamená, že budeme vytvářet možnosti vzdělání, nezávislé na stávajících institucích.

Ko svému poslání potřebuje emanační základní hnutí volný přístup k informacím a co nejmnohotvárný čjší komunikaci, která by mohla probíhat nevzdory všem hraničím a být solidární v odporu všem formám potlačování a manipulace.

Spatřujeme ve vaší výzvě počátek naší intenzivní spolupráce a těšíme se na ni.

"Musíme začít jednattak, jakoby sjednocená, neutrální a mirová Evropa již existovala!" /z apelu Russellovy mirové fundace/

Gabi Bechtle Bechtleová, Barbel Bohleyová, Werner Fischer, Reiner Flugge, Monika Haegrova, René Hill, Ralf Hirsch, Almut Illgen, Martin König, Martina Kronevá, Irene Kukutzevá, Gisela Metzová, Lutz Niemerski, Gerd Poppe, Ulrike Poppeová, Rüdiger Rosenthal, Jutta Seidelová, Reinhard Schult, Wolfram Schäf Tehiche, Mario Wetzky

Mírové hnutí v NDR

V NDR jsou tři druhy mírového hnutí: oficiální církevní /jde o evangelickou církev/ a autonomní. Oficiální je zastoupeno Radou míru a má za úkol popularizovat politiku SED v zahraničí, nejméně v západoevropském mírovém hnutí; není v něm žádny dialog, s výjimkou neformálních rozhovorů mezi jejími členy. Mezi oficiálním a autonomním hnutím se vede dialog nejvíce ve vyšetřovnách státní policie. Naopak mezi církevním a autonomním hnutím dialog existuje – dokonce i spolupráce na společných projektech. Tato spolupráce závisí na hranicích tomu, kde se církev cítí ohrožena ve své existenci jako instituce.

Typickým příkladem takové spolupráce z poslední doby je "Iniciativa za zrušení bloku v Evropě". Mezi signatáři této výzvy, adresované USA, byli také někteří faráři. Podpisali, ačkoli věděli, že ve stejně době /6.5. 1985/ adresovali podobný dopis SSSR 40 zástupců západoněmeckého mírového hnutí. Dopis z NDR americkému Kongresu byl zapsán pěti přáteli z autonomního mírového hnutí, odesídaní na vyšetřování USA se ale zúčastnil také jeden farář /Michael Passauer/. Dal k dispozici také adresu. Do USA a později i veřejnosti byly sděleny tři styčné adresy:

Martin Beuttger	1040 Berlin	Am Zirkus 6
Michael Passauer	1020 Berlin	Sophienstr. 3
Gerd Poppe	1055 Berlin	Rykstr. 28

K západoněmeckému a západberlínskému dopisu byla dána tato adresa:
Torsten D. Schramm 1000 Berlin 62 Kurfürstendammstr. 2

Na tyto adresy je možno posílat odpovědi na zveřejněné dopisy. Diskuze o zrušení bloku má pokračovat na debetním schromáždění 30.6. 1985. Toho dne se sejde řada mírových skupin v kostele Erloeserkirche v Berlíně - Lichtenbergu /poblíž stanice S-Bahn Rummelsburg/. Od roku 1985 každoročně této dobou se koná mírové pracovní schromáždění, jehož se účastní až 3000 lidí. Všechny mírové skupiny z Berlina a okolí mají zde možnost představit sebe i svou práci. Kromě toho tu zpívají písničkáři, předvídají aparovatelé /nejznámější z nich ještě Rolf Schneider a Stefan Heym/, hrají tu divadelní skupiny. Vystavují se fotografie a grafiky, ztvárnují se mírové symboly a stále a stále se diskutuje. Taková věc se musí zažít. Snad by mohli být při tom jednon i něči čestí přátelé. Přes omezení ze strany státu jsou tu vždy i hosté ze Západu.

Jednou z nejsilnějších skupin, které tu mají vlastní stánek, je skupina "Ženy za mír". Je možno je přiřadit k autonomnímu hnutí – a církvi spolupracují jen volně. K jejich tematice patří kromě míru také emancipace žen. Feministické problémy se však mezi ženami v NDR diskutují převážně v souvislosti s obecnou emancipací; je nesvolitelné, aby nase ženy nadaly – jako Alice Schwarzerová – aby byly povoleny do armády. "Naopak: když byl v roce 1983 vydán v NDR nový branný zákon, protestovaly ženy proti tomu, žeby bylo možno použít žen ve válce. V dopise parlamentu, Radě obrany a ministru obrany prohlásily, že si představují emancipaci zejména než jako zařazení do armády v případě mobilizace. Kromě toho hádaly veřejnou diskusi o tomto zákoně. Jejich dopis, podepsaný více než 100 ženami, zůstal bez odpovědi.

Tímto dokumentem k brannému zákonu vlastně započala práce "Žen za mír". Téhož roku vzbudila pozornost další skupina. Asi třicet žen napsalo osobní dopisy na velitelství svých vojenských okruhů, v nichž prohlašují, že v případě všeobecné mobilizace odmítají službu v armádě. Všechny tyto ženy odevzdaly své dopisy ve stejnou dobu jedného dne v říjnu 1983 na pštovním úřadě v blízkosti Alexanderplatzu, oblečeny v černém. Všechny pošaly své dopisy doručené s doručenkovou

a již tím přiváděly poštovní úředníky k soufaliství. Ako sledovala samozřejmě Bezpečnost a několik žen bylo na krátkou dobu zadrženo. Nemohla jim však být prokázána žádná trestná činnost, neboť černý oděv ještě v NDR není trestný.

V poslední době se rozvinula také intenzivnejší spolupráce žen s mezinárodním mirovým hnutím. O společném dopisu žen pěti zemí /NSR, NDR, ČSR, Velké Británie, Itálie/ již víte. Koncem března se konel ženský seminář ze zástupkyněmi patnácti skupin v NDR. Jako host byla přítomena také poslankyně zelených ve Spolkovém sněmu Gabriele Potthastová. Gaby je u zelených pověřena otázkami feminismu. V dialogu mezi ní a ženami NDR se ozývaly mnohé společné problémy, vyvstávající obdobně ze situace žen na Východě i na Západě. Ale byly tu také rozdíly v pojetí. Vycházejí z toho, že na Západě vystřílo mirové hnutí žen ze ženckého hnutí, satiricko v NDR tomu bylo naprosto. V NDR se boj žen nezameruje ani tak proti nadvládě mužů, nebož proti nadvládě - mocí všebe, tedy proti zbabování práva projevu, proti byrokracii a proti militarismu. Projevuje se teď kupříkladu tam, že ženy se solidarizují se všeimi, kteří odmítají vojenckou službu, třebaže to jsou avšem žení muži.

Od roku 1983 jsou začleněni do mirovém shronářdění i homoseksuálové, nebojují za svou emancipaci, ale především za to, aby byli všebe vzati na vědomí. Snadí se překonávat předsudky. Zvláště aktívni je skupina "Homosexualové za mír". Dříve dobu existuje také pracovní skupina "Homex".

Xuální svépomoc", která se schází na páde církve.

Mnohé by se dalo říci o ekologických skupinách. Od té doby, kdy se odumírání lesů stalo problémem také v NDR, se začali mladí lidé intenzivně zajímat o ekologická téma. Jeden z kroužků v Berlíně se zabývá především problémy městské dopravy. Jen krátce hlavní pracovní okruhy: automebilevé zpědinny, nedostatek písni pro cyklisty, bezpečnostní zařízení na křižovatkách na ochranu dětí před zpědinami, infrastruktura /např. pořeďovek další výstavby metra/, zelené osy, dětská hřiště, analýzy stavu stromů, akce výsadby stromů, exkurze do lesů a odstranění odpadků, založení ekologické knihovny.

Na podzim 1984 se v Berlíně konal ekologický seminář na téma "Život ve městě". Právě seminář na podzim 1985 se bude výkazat a to možné energie. Těchto seminářů se účastní na 200 přátel z NDR.

Ojediněle dochází ke spolupráci ochránec prostředí a státem. Některí lidé spolupracují s institucemi vedení hospodářství, někteří spolupracují s Kulturním svazem. V této oblasti je spolupráce lidí ve státním aparátě s nezávislých ještě nejsíře možná. Ale i tedy jsou potíže. V květnu 1984 se konala sečasně s oficiální "mirovou jízdou" neoficiální "alternativní mirová jízda". Ochránec prostředí křižili na svých kolech dráhu oficiální jízdy a dostali se tím do konfliktu s policií. Některí byli zahnáni, několik lidí muselo k výslechu a dva lidé byli pokutováni po 500 M.

Nakonec k významné solidaritě. V případech peněžitých pokut se konají přirozené shirkry. Rozšírují se informace o zatačení, tedy přes církev, uprostředkovávají a násobkáti, příbuzní zatčených jsou podporováni. Bez této samozřejmé solidarity - i přes hranice - by byla práce pro mír jen prázdným slovem.

Dopis kongresu USA /Iniciativa za zrušení bloku v Evropě/

Před čtyřiceti lety osvobodili američtí vojáci s polu s ostatními armádami protihitlerovské koalice německý národ od fašismu. By Němci z NDR dnes vzpomínáme tohoto činu plného obětí. Před čtyřiceti lety

Let něle obsazení Německa spojenecckými jednotkami za cíl. Umocňovat vekříšení fešismu a militarismu a dospat ke stabilnímu míru v Evropě. Od té doby vedla postupná polarizace velmoci, rozšíření jejich zájmůvých sfér a s tím související vytvoření vojenských bloků k obzoremu strukturí Evropy. K překonání této situace byly vneseny návrhy na bezpečnostní pásmo, na závazek, vzdát se prvního úderu a na stažení amerických a sovětských vojenských sil z Evropy.

Nové venkovská nebezpečí nás nutí, duchem Vás vyzvali k jednání se Sovětským svazem a ostatními národy, které se na konfliktu podílejí, k jednání, které půjde nad rámcem dosavadních rozhovorů a které ukončí blokovou konfrontaci. Ve smyslu nové politické orientace by se předmetem těchto jednání měly stát následující cíle:

1. Zahrazení jednotky včetně jejich konvenčního i atomového vojenského potenciálu, které jsou umístěny v obou německých státech, budou staženy na území svého vlastního reálného státu. Toto stažení, které by mohlo probíhat i jednostranně, bude probíhat po etapách. Současně omezí obě německé státy své útočné zbraně.

2. Stejným způsobem omezí obě velmoci své jednotky a zbraně v jiných evropských zemích.

3. S cílem úplného odstranění ohromí masového ničení bude okamžitě započato uklizování bezatomových pásů, nejprve ve Skandinávii, na Balkáně a ve střední Evropě.

4. Všechny evropské státy vstoupí do bilaterálních a multilaterálních jednání za doložením vytvořit celoevropský smluvní systém, který zakotví smluvky pro trvalý mír, pro obnovení ekologické rovnováhy, pro hospodářské vztahy a kulturní spolupraci. Vojensky to znamená rozpuštění bloků. Politicky by tento smluvní systém mohl umožnit vznik evropské konfederace, v níž by spolu s většinou sebe existovaly rozdílné sociální a ekonomické systémy. Evropa jako třetí velmoc se tím vylučuje.

5. Z těchto nových vztahů mezi evropskými státy vzejdeou kroky, které ukončí přenášení ekonomických a sociálních struktur průmyslových států Severu, orientovaných na neuzáhlý růst, do zemí Třetího světa. Přenášení blokové konfrontace vývozem zbraní, krebsou intervencí a hospodářským vydíraním musí být ukončeno.

Trestníky, které budou uvolněny odzbrojovacími kroky, mají být povoleny v oblastech hledu ve světě.

Jednání o námi navrhovaných bodcích mají naději na úspěch pouze tehdy, budou-li vedena veřejně. Pro jednání v Ženevě, Vídni a Stockholmu, která nyní probíhají, ještě ne všechny zájmenořitelné země Evropy včetně nezávislých státopisní mirovýho hnutí a mezinárodních organizací jako OSN a Světová rada církvi.

Svoboda a důstojnost občanů jsou klíčem ke svobodě a sebeurčení národu. Nové cesty k mirovému řešení pro Evropu jsou proto možné pouze s čestní nezávislých demokratických mirových, ekologických a ekonominárodních hnutí na Východě i na Západě. Akce těchto hnutí, prosazující bloky, jsou v souladu s plným prosazením politických práv všech občanů.

Berlín, duben 1985

Podepsáno štyřiceti občany ND^a, z nichž někteří podepsali dopis signatářům Právnické výzvy a také společné prohlášení občanů ČSSR a NDR proti rozmístování sovětských raket na území těchto dvou států.

Podepsaný dopis jako Kongresu USA poslalo štyřicet občanů NDR Nejvyššímu sovětu SSSR. Kopie obou dopisů byly zaslány parlamentům Velké Británie a Francie. Dopis s NSR podepsali mj. poslanci strany zelených Petra Kellyová, Gert Bastian, Ossip Flechtheim a Milan Horáček,

dále spisovatelka Ingeborg Drewitzová.

Seminář NSR - ČSSR v Mariánských Lázních

Ve dnech 6. a 7. června 1985 se konalo setkání představitelů českoslovanského mírového hnutí s představiteli mírových hnutí Německé spolkové republiky v Mariánských Lázních. Pozvání vyšlo od čs. mírového výboru. Snyalem setkání bylo projednat v dialogu mezinárodní situaci a možnosti perspektivní spolupráce.

Ve čtyřech diskusních skupinách, sestávajících vždy z cca 20 - 25 účastníků, se diskutovalo o třech hlavních problémech:

- Možnosti společného postupu mírového hnutí na Východě a Západě.
- Pouzdroňí nebezpečí jaderné války, rozmisťování amerických a sovětských raket středu dole a militarizace kosmu. Připomínky k protiopatřením jako např. bezetonová páma a jednostranná odbočujovací opatření.
- Možnosti a hraniče mírových hnutí a vztah mezi mírovým hnutím a mírovým výzkunem.

V diskusních skupinách se volně výjednávali jak zástupci mírových hnutí NSR, tak i čs. mírového hnutí. Přitom se ukázalo, že mírové hnutí v NSR chápe své poslání odlišně, a to politicky. Mírové hnutí v NSR je sociální, radikálně demokratické, stojí v oposici k státním stranám, vědomě překračuje pravidla a zákony, postupuje osobní risika a cílem změnit status quo usárem k lepší, ve své podstatě demokraticky orientované společnosti. V této souvislosti pocházel "zelení" zástupci spolkového mírového hnutí zdrojíře na to, že jejich chápání neodpovídalo, kdyby byly z dialogu vyloučeny společenské skupiny, speciálně české odstup z Východu, ale i západu. Žádali, aby do dialogu byli zahrnuti také zástupci Charty 77. Reakce byly poněkud nervózní, ale ne rozčilené. Zástupci čs. mírového hnutí reagovali na tuto žádost tak, že rozlišovali mezi mírovým hnutím a hnutím za lidská práva; souvislost mezi mírovým hnutím a lidskými právy neviděli tak, jako němečtí účastníci. OB. zástupci nebyli rádi, že jsou konfrontováni s tímto problémem.

Obzvláště "zelení" považovali za nutné ne vymazat z vlivnoucí legislativy "blokového" myšlení a myšlenky o revnováze vzdáleného odstraňení, věrní motto: jeden z nás musí přestat jako první! Informovali o diskusi v NSR tykající se principu "jednostranných opatření". Nová situace, nebezpečí války, vyžaduje také nové myšlení. Princip "jednostrannosti" byl něčím zcela novým v diskusi.

Celkově je možné říci, že tento začátek dialogu byl všeobecně pozitivní, jako velmi positivní a otvorený a je tu přání, nadál v dialogu pokračovat.

Tuto zprávu jsme získali od přímého účastníka mariánskolázeňského jednání.

Z připejeného seznamu účastníků plyne, že Němců bylo třicet pět, čs. účastníků štýřicet šest. Mezi nimi ze známějších osobností Tomáš Trávníček, Bedřich Svastka, Vladimír Remek a Ján Pudlák. Vedle čs. mírového výboru, čs. výboru pro evropskou bezpečnost a spolupraci, čs. mírové rady a dalších institucí byly zastoupeny i Pacem in terris, čs. církve husitská a Ekumenická rada církví; Křesťanská mírová konference a Českobratrská církev evangelická zastoupeny nebyly. O jednání v Mariánských Lázních nereferoval nás tišt., iniciativním novinářům bylo sděleno, že čs. pořadatelé nemají rájem na publicitě.

Mezinárodní federace pro lidská práva

Mezinárodní federace pro lidská práva /FIDH/ je mezinárodní orga-

mírací přidruženou k OSN a k Evropské rodě a skládá se z těchto členských lig: andorské, australské, argentinské, belgické, bulharské /v exilu/, československé /VONS/, egyptské, francouzské, chilské, gveletenské, italské, libanonské, lucemburské, madarské, německé, nizozemské, nikaragujské, paraguayské, peruánské, quebecké, rakouské, rumunské /v exilu/, řecké, salvadorské /CDHES/, španělské, svýcarské, turecké, západokenijské. Výbor na obranu neoprávněných je pod jménem OS. Liga pro lidská práva členskou Ligou FIDH od prosince 1979. V listopadu 1984 byl jedním z mistopředsedů FIDH na kongresu této organizace zvolen člen VONS Ladislav Lis. Bulletin FIDH "Lettre"/"Dopis"/ č. 104 přináší k této události následující text:

"Rámček generálního tajemníka FIDH novětivili Československo a v Praze se setkal s Ladislavem Lise, signatářem Charty 77 a zakládajícím členem VONS. Potvrdil mu při této přilehlosti rozhodnutí Kongresu z listopadu 1984, jímž byl Ladislav Lis zvolen do funkce mistopředsedy této organizace. Ladislav Lis vyjádřil své upřímné uznání jeho eti, jiz se dostalo jemu a hnutí ze lidská prava jeho země. Zdůraznil, že rozhodnutí určit ho mistopředsedou FIDH ho posílí v jeho boji za respektování lidských práv a základních svobod a vyjádřil přání, aby se mohl aktivně zúčastnit činnosti FIDH. Federace mu ostatek už svěřila úkol, aby ji zastupoval u úřadevní OSN ve Vídni, a např. ho pořádala, aby se jako pozorovatel účastnil zasedání Výkonného výberu sekretariátu Mezinárodního roku mládeže, které se

konalo ve Vídni od 25. 3. do 3. 4. 1985. Ukončení této poslání je schubal smíšenou situací Ladislava Lise v Československu. Je totíž podřazen velmi přísným opatřením ochranného dohledu, jež mu zneužívají chtejí do uchvací. Když a pracuje mimo Prahu a může navštěvovat svou ženu a své děti jen jednou týdně /od

úterka večer do středy odpoledne/. Ráhem středy se pak musí několikrát blížit na policejním okruhu a také je dogaž pravidelně sledován. Dáváváním protel nebo známých se kladou četné překážky, stejně tak jsou odpojovávány telefonické hovory a je pročítána korespondence. Jsou také porušeny četné základní svobody uznávané Všeobecnou deklarací lidských práv /svobodný pohyb, svoboda mazoru, vyjadřování, shromažďování/, jakouž i určitá ustanovení helsinských a madridských dohod. Proti FIDH ráda nastále čs. úřady, aby ukončily zásahy do práv Ladislava Lise, jakouž ostatní aktivistů - člena VONS nebo signatáře Charty 77. Tepřve tehdy bude moct Ladislav Lis v plni řídit plní svou funkci mistopředsedy FIDH, jak to plynne z jeho pověření."

Z Lettre č. 101 - 104 a dále č. 110 a 112 se dovírá, že demokratický Výbor pro lidská práva s mezinárodní liga pro lidská práva požádaly o vstup do FIDH a jejich žádost bude posuzována. Obsáhlé příspěvky předložila FIDH v komisi pro lidská práva OSN v Ženevě 4.2. - 15.3. 1985 k situaci v Afghánistánu, v Jižní Africe, Guatemale, Peru a Salvádore a k otázce dnešní dětí. V jiném čísle jsou uveřejněna vystoupení členů FIDH na kongresu FIDH k otázce lidských práv ve vztahu Sever-Jih. Obsáhlější materiály jsou uveřejněny po porušování lidských práv na Haiti, kde FIDH ráda amnestii pro politické vězně, a o rozporvých posicích institucí EHS k současnému režimu v Turecku. V jiném čísle je publikována výzva FIDH ke zrušení tratu surži, již ne obrazí na vlády Kypru, Malty, Islandu, Iraku, Liechtenstejnska a Velké Británie, aby se připojily k přidavnému protokolu č. 6 Evropské konvenci lidských práv, a zajistily tak nevratnost traktu surži, na dalších výkrocích pak požaduje ratifikaci tohoto protokolu. Je zveřejněna i správa ze 7. velkého shromáždění Komise na obranu lidských práv v Latinské Americe /CODEHUCA/.

Dále informuje Lettres o jednotlivých případech porušování lidských práv jako jsou masy, zmizení, zabiti ve stavkách, věznění apod. Z východní Evropy jsou dvě zprávy z Rumunska, dvě ze SSSR /jedna jsou zveřejnily v Informacích o Chartě 77 č. 7 /85//. Je zveřejněna také výzva francouzských advokátů k propuštění Anatola Ščarganského. Z Evropy

nak poobáni ještě jedna správa o 20 německých vězencích dvěma Němci, kteří s ohvědu svědomí odmítají vojenskou službu /je jich prý ročně v NDR 200 až 500/. Z Nikaragui se informuje o propuštění MUDr. Tony a tří dalších lekářů, kteří byli téhož roku vězněni jednotkami Idona Peatery, bojujícími proti sandinovské vládě. Tři informace jsou z Chile, tři z Argentiny, kde se protestuje proti propuštění kpt. Artíka z vojny, obviněného z vraždy dvou francouzských řeholnic. Další případ je z Maroka, Súdánu /bíčování/, Kostariky, Tuniska, Maďarska, Burkiny Faso, Libanonu /protest proti neličákem zacházení v ŽE. Libanonu/, Guatamaly, Turecka, Komor a Indonésie. Jedna správa se týká Kurda v NER, jiná Švazecku chce znemožnit kulturní činnost.

Dopis ministropředsedy FIDH L. Ilse předsedovi čs. vlády

Předseda Federální vlády ČSSR
dv. Lubomír Štrougal

Práha

Vášený pane předsede vlády,

povídám ji za svou občanskou povinnost Vám oznámit, že Mezinárodní federace pro lidská práva se sídlem v Paříži, která má konzultativní statut nevládní organizace při OSN, na svém kongresu ve dnech 17. a 18. listopadu 1984 uvolila svým ministropředsedou a pověřila mj. i zastupováním svých zájmů u orgánů OSN se sídlem ve Vídni. Ostatně, jak jsem byl informován, Federace požádala naší vládu, aby nás ustanovila plnění těchto úkolů. Poněvadž jde o organizaci uznávanou OSN, významnou pro poselství násad Charity OSN, vztahuje se na ni v plném rozsahu uznání vyslovené v odst. 14 kapitoly o principech Vyjednávacího aktu z Madridu, jehož závaznost pro naši republiku o její státní orgánu Výkonného výboru společně s predsednictvem UV KBS 23. 9. 1982. Připomínám, že tento dokument uznává, že mir, respektive dodržování lidských práv, právě v souvislosti s úsilím o bezpečnost a spolupráci v Evropě je nejen věcí vlád a oficiálních institucí či organizací, nýbrž i jednotlivců a jejich volných sdružení či společenství. Proto Vás žádám, abyste mi určil místo či orgán vlády, s nímž bych mohl projednávat případné podušty a návrhy Federace, týkající se naší republiky.

Při této příležitosti bych Vás chtěl osobně upozornit na skutečnost, které podle mého názoru nepřispívají k plnění cílů stanovených závěrečným aktem KBS z Helsink a vyjednávacím dokumentem z Madridu. Při návštěvách představitelů států a jejich doprovodu, signatářů těchto dokumentů, jejichž plnění bylo na programu jednání s našimi orgány, jak vyplývá z úředních správ o těchto návštěvách, zavrhování opětovně příslušníci StB styku těchto návštěvníků s občany účastnými v inaktivitách současných k deříšování socialistické režimnosti ve smyslu čl. 17 Ústavy či v duchu uvedených mezinárodních dokumentů. V poslední době jde o návštěvu ministra zahraničních věcí Velké Británie, ministra zahraničních věcí Francie, jakob i představitele sociální demokracie ve Spolkovém svazu NDR.

Příslušníci StB omezovali při těchto návštěvách, bez jakéhokoli zákonného zdávání, svobodný pohyb některých občanů, jako např. prof. Jiřího Hájka a dalších, například, kteří při dřídelném uplatňování socialistické režimnosti je třeba kvalifikovat jako traitay či podle čl. 251 tr. zák. Těchto opatření si povídaly i zahraniční sdělovací prostředky a samozřejmě i oficiální návštěvníci. Uplatňování nezákonného praktik těchto druhu - právě při 40. výročí porášky fašismu - je v rozporu se zákonem, k němuž se představitelé vlády slavnostně hlásí, a rozhodně neposlují věrohodnost jejich ujištění, že dřídelně deříží závazky a závazky vyplývající z příslušných dokumentů KBS i jiných mezinárodních deřed a finalu, podepsaných nejvyšším státním

orgány ČSSR.

Pokud pak důvodem těchto opatření bude snaha, aby se významní predstavitelé za záchraničí nedovídali některé skutečnosti nejen jenom mezinárodním kruhům, chtěl bych říci, že tato opatření jsou v jejich očích i v očích mezinárodní veřejnosti poškodila pověst i jméno republiky daleko více.

Toto bezdůvodné a nákladná opatření, které bezpechyby vásela časitky příslušníků bezpečnosti a technikou a mobilními protiletecky, dělá se náhodným souborem v době, kdy značná část občanů, vlastní občanek, obyvatelé Prahy, žila v dobu před židovním neznámého pachatele ohrožujícího jejich životy. Nebylo by účelnější všechny usadit tyto síly na pomoc obětavé před těch příslušníkům Bezpečnosti – kriminalistů, kteří nakonec pachatele dopadli?

Odpovídalo by jen nápadě socialistické zakomunisti a principálně nárokových opozičních stýků mezi státy a prospolečnosti o dobrém jménu našeho státu, kdyby praktiky toho druhu byly vládou ČSSR zastaveny.

V Praze dne 29. května 1985

Ladislav Lis, viceprezident Mezinárodní federace pro lidská práva

Josef Světlík k článku "Hájkův apartheid" /Právo lidu 1/85/

Složitě je dětování lidí. Nemyslím finanční. Ta platí jednoduše: má dátí - daly. Čímž je zlepštěnost a definitivně skončena. Myslím na "dětování" etické. Tady už to slovo sice budi rospalý, nechat nebo odpor. Rovněco "má dátí - dal" k neplatí. Což může být dobré i špatné. Dobré - protože mravní čin není platba, neboť může s sebou dledeky a následky, které si může připuštít, chci - ti jednat mravně. Ale je i dětování zlé: te nezapomíná, neodpuští, ba někdy skrývá větší nebo menší míru negativnosti.

Shora uvedený článek uvádí případ Jana Hájka, jeho obtíže, když se zcela uchází o vysokoškolské studium. Otce, prof. Jiří Hájek nazval tyto peněry podobné apartheidu. Článek spravedlivě odsuzuje mistru na dětech, ale nemá přejít mlčením slova Jiřího Hájka apartheidu. Kdež tu otázky z jeho politické minulosti a ukazuje jeho spoluvinnu na penězech podobných apartheidu. Nemohu posoudit, zda všechna obviňení jsou správná, předpokládám, že jsou pravdivá.

Jde tedy o dětování. Už t předkládá někdo jiný. Také nevím, jaké dětování provedl v těchto věcech Jiří Hájek sám. Ale vím, že rubriku "má dátí - dal" vyplnil jako malýkdo. Nochná, že nedal ještě vše; možná, že dal, neč už s se mohl. Vyvratával jde otázky jiného druhu než předkládá nás článek. Zná mi z nich tvrdě "eko za oko, zub za zub".

Kladu ještě další otázky - skoro více než abě: je dobré připomínat někomu, že má hrab? Je blízkočesně připomínat někomu čtyřky, když už může nemá břemenovat. Nezaplatil Jiří Hájek již více než mnoho a mnoho jiných myslivostí a spoluviníků? Je doklívotě knesahopněn, aby řekl svýj soud o pravě dnešního režimu?

Přidám věk k tomuto lidským otázkám ještě další, ty své, křesťanské. Nejmítoť myslíš na Kristův příkaz o výzvě spravedlnosti. Tady už nepříde o dětování - tu se objevují dvě casty: casta Petrove a očízení - nebo zevrsgádo Jidáše. Tuhle druhou možnost myslím přijmout, protože ně nerozumí, je to čin absolutně nevyhnutný. Z téhle důvodu je pro mne přijetelná metoda Petrove. Proto se domnívám, že nejde o souzení, odsouzení, připomínání minulých vin, které navede k někomu. Naopak se mi jeví nutnochat použít výšší spravedlnost.

Zdá se mi ohyluplnější položit jiné otázky. Otázky, které mají na křesťan přítomnost a budoucnost. K čemu je dobré svážet někoho, kdo svou starou zabydlenost svými činy dávno odčkal a jde vpráct se do důležitější pro společné dobro a spravedlivější budoucnost?

Zane se vracím k příběhu Petrova. Jejíž mu položili otázku po lásečce po jeho selhání. Petr odpovídá litosti a vyznáním, ze které položí život. Článek totéž doporučuje Jiřímu Hájkovi, ale e' est le ton qui fait la musique! Jinak by doporučení udělené Hájkovi mu uklidnilo doživotní nálčení - anebo snad řešení Jidášova?

19. června 1985

Josef Zvěřina

Anna Šabatová a Petr Uhl: Dopis akademiku Josefou Houštěkovi

Akademik Josef Houštěk
přednostka II. dětské kliniky
Fakultní nemocnice v Motole
V úvale 64, Praha 5

V Praze 3. června 1985

Panu akademiku,

dne 28. května t.r. jsme dostali písemné vyvážení, aby se Anna Šabatová s našim třimesíčním synem Michalem Uhlem dostavila dne 29. května 1985 v 1000 hod. na Vaši kliniku na imunologické oddělení a aby laskavě a sebou vzala našíteľnou podpísanou pozvánku s rozítkem s Vaším jménem. Po příchodu na kliniku, vzdálenou od našeho bydliště cca jednu hodinu jízdy, sdělil Anně Šabatové lékař, který ji předvolal, že na našem synovi provede test na ochranné látky. Později se ukázalo, že lékař se jmenuje doc. dr. Bohuslav Mrzka, CSc., bytem Svědská 3, Praha 5 a že šlo o Imaeskintest, z něhož dr. Mrzka zároveň provedl sdbér krve pro krevní obraz; tento lékařský úkon však nebyl důvodem pozvání.

Dne 31. května jsme se pak oba s dítětem dostavili na Vaši kliniku znova, abychom si na jednání dr. Mrzka stěžovali a abychom získali informace. Dr. Mrzka nebyl přítomen, protože je ř.č. ve Švédsku na kongresu. Z rozhovoru s MUDr. J. Kolářovou a asistentkou MUDr.

Sukovou, kterou jste jednáním s námi pověřil, vyplýnulo totež:

Imaeskintest se provádí na dětech a oslabencích /byt hypoteticky/ imunitou. Naše dítě nebylo nikdy za takové označeno a na zdravotním středisku v místě bydliště, kde je pravidelně sledováno v dětské porodnici, nedali nikdy doporučení k podobnému záhroku. Dále se ukázalo, že nelze nijak vysvětlit, jak se dr. Mrzka o existenci našeho dítěte vůbec dozvěděl. V rozporu s běžnou praxí nebyla na klinice našemu dítěti založena ani zdravotní karta. První odecet Imeskintestu se provádí po dvaceti minutách, druhý po 48 hodinách. Dr. Mrzka ale po dvaceti minutách odecet vžbece neprovědl a ani nás nepozval, abychom přišli po 48 hodinách. Místo toho řekl Anně Šabatové, že má hodinu až půl druhé hodiny počkat na dvoře nemocnice a po této době se tvářil, že provádí odecet. Asistující zdravotní sestra údajně tvrdí, že tři antigeny byly našemu synovi skutečně aplikovány, že nešlo o pouhé vpichy bez vstříkaní látky. V tom případě byly aplikovány zcela zbytečně, jestliže dr. Mrzka uchodlal provést odecet po 48 hodinách. Av tomu bylo jakkoli, že o zbytečný a zdraví škodlivý - jakkoli nepatrnu - lékařský úkon. Zbytečná byla i cesta z Vinohrad do Motola, vystavení riziku onemocnění v nemocničním prostředí atd.

Popsané jednání lze vysvětlit jen jako součást událostí, jimž byla naše rodina dne 29.5. 1985. Vysbavena. Příslušník Státní bezpečnosti sledovali teho dne Petra Uhla do práce, kde byl mezi 10. a 11. hodinou podroben zostřenému dozoru nadřízených a pracovníka pro zvláštění úkoly. Pracovníci a pracovnice StB sledovali i Annu Šabatovou při její cestě do Motola a na dvoře nemocnice. Paní Forejtke-

vom, která s nimi bydlí v rezidenčním bytě, předvedli na policii a když sjetili, že má navštěvu, předvadli i jejího řítku. Přitom se vozili autem po Praze a ukázalo se, že nebyl důvod k výslechu. Jeden přislouchák MNB, který tvrdil, že je pracovník kriminalní služby, zdržoval v bytě po jistou dobu, a to dvakrát po sobě, součdu ve volejším bytě v našem poschodi, takže nemohla vyjít ne schodiť a přitom náhodou překvapit neznámé osoby, které právě v té době pronikaly do našeho bytu. Jak jsme po případu domu sjetili, prohlíželi zejména knihy a papíry. Ukažuje se pravdopodobně, že v bytě instalovaly i odpoalec hávci zařízení.

V tomto kontextu se jeví jednání dr. Mrkvicu jako zvláště zavření hodné. Přehm více než osm let existence Charty 77. Jejím aktivitami signatáři žádají, že byli zvyklí na likanování a represalii, jichž se dopustili lidé různých profesí; osobně se však poprvé setkávají se tím, že lékařských vědomostí znauil lekar, který se zavezal, že bude lidem pomáhat a nebyda jim škodit. Konstatujeme, že dr. Negena provedl na našem třinásobním dítěti zákon, který nezmáhal dítěti ani nebyl obecně prospěšný a který mu nies faktyky jen v malém rozsahu, něméně prokazatelně uškodil. Porušení lékařské etiky je o te závažnější, ne v Československu bylo dosud jen zcela výjimečné. Litujeme toho, že může vynést čestné světle na Vaši kliniku, která má dobrou pověst, a s níž jsme byli my osobně při navštěvách našich starších dětí spokojeni.

Doufám, pane akademiku, že učiniti opatření, aby k podobnému případu nemohlo v budoucnosti dojít.

V dokonalejšetření

Anna Šebatová, Petr Uhl
bytem Anglická 8
Praha 2

Deponované

Jazyková zákon kontra ministerstvo vnitra

Městský soud Praha
Spálená 2, Praha 2

Navrhovatel: Slezský hudebník pobočka
Praha, Janovského 46, 170 00, Praha 7

Odpisec: Ře. stát, zantouzený ministerstvem vnitra ČSR,
Majakovského 21, Praha 6 — Bubeneč

Návrh na zahájení řízení o přezkoumání správního
rozhodnutí na zákl. § 2 čist. 3 nař. č. 126/68 sb.

I.

Navrhovatel je základním organizačním článkem Slezského hudebníků a je základem § 5 schválených statutov je nadán právní subjektivitu.

Dokaz: slyšením člena

statutu Slezského hudebníků schváleným dne 4.6. 1969
ministerstvem vnitra ČSR

II.

Dne 7.3. 1985 byl navrhovatel informován Slezským hudebníkům, ústředním výborem o tom, že ovolání navrhovatele do rozhodnutí ministerstva vnitra ČSR č.j. VS 1/8022/84 bylo zapítnuto a že Slezský hudebník byl rozhodnutím ministerstva vnitra ČSR ze dne 22.10. 1984 č. j. VS/ č. 1-11605/84 rozeznámeno.

Navrhovatel je přesvědčen o tom, že postup odpisec je protiprávní. Proto se obrací na místní příslušný soud a žádá, aby soud přezkoumal legálitu postupu odpisec.

Dokaz: slyšením člena a výkazem navrhování dleších

III.

Navrhovatel em. rozhodnutí odpárces ze dne 19.7. 1984 č.j. VS/1-11 2022/84 dovršedl s podání svazu hudebníku dističního výboru, kterému bylo v září 1984 doručeno. Navrhovatel ve lhátě ohlásil dle tohoto rozhodnutí opravný prostředek, v důsledku ne správného použení odpárces opravný prostředek označil jako odvolání.

Rozhodnutí ministerstva vnitra ČSSR ze dne 22.10. 1984 č.j. VS/1-110605/84 na vrhovateli nebylo doručeno a navrhovatel se o tento rozhodnutí dovršedl až z věstiňku ministerstva kultury a školství ČSR, ročník II, číslo 12 ze dne 20.12. 1984. Navrhovatel proto, ke nemá v postup odpárces schválení dáváru, nepodal ve lhátě opravný prostředek v rámci správního řízení a halaže přímo k soudu. Navrhovatel je postupem odpárces utvrcen v tom, že odpárces zneužívá svých širokých oprávnění, které jsou mu dány československým právním řádem.

Postup odpárces je totiž od počátku v srovnání s elementárními principy československého právního řádu, a obecnou morálkou právního řádu i s konkrétní díkolí zákona o správním řízení /zák. č. 71/67 Sb./. Odpárces je do správního řízení zákonem československého státu /č. 245/ pln., a čes. součinného řádu/. Podle něho rozkladu nelze sde jmenit odkladný účinok /č. 61 odst. 1 zák. č. 71/67 Sb./. Odpárces přes tyto jednoznačně dané právní principy je neomalekum zprávou zneužívá. Prátiprávní pedagogického rozkladu oznámení odkladný účinok /č. 55 odst. 2 zák. 71/67 Sb./ a jas si vědom své neomocné moći svéj nezákoný postup i veřejně publikuje v oficiálních tiskopisech.

Dálež: slyšením účastníků
ministerstva školství a kultury - věstník ze dne 20.12.1984
spisem odpárces č.j. VS-1/2022/84 a VS-1-11605/84
a vyhradou navržení důkazů dalších

IV.

Navrhovatel musí uvést, že vždy po dobu své existence přísně dodržoval principy kulturní politiky československého státu a uvaloval o všeobecný kulturní rozvoj. V každém případě kulturní činnost navrhovatele nezměřovala proti ustavě ČSSR, proti demokratnosti a socialistnosti státu, proti socialistické hospodářské soustavě, proti národnímu soužití mezi národy, proti zahraničně-politickým zájmům ČS. státu, nepropagoval násilí a teror, neurážel dělnickou třídu a apeloval k násilí založení socialistického tábora. Tato činnost nebyla navrhovateli během jeho padesátileté existence ani jednom vytkaute. Navrhovatel proto není kontrarrevoluční organizací, kterou by bylo lze po právu zrušit na základě právního předpisu o mimocižné poskytování situace roku 1968. Navrhovatel rozhodně neporušil právní principy platné v ČSSR tak závažně, jako to učinil odpárces.

Dálež: slyšením účastníků a vyhradou navržení důkazů dalších

V.

Navrhovatel vychází z toho, že se stal obětí nezákonného akcí části pracovních kolektivů odpárces a některých pracovníků Výboru lidové kontroly ČSR a především od samého začátku existence navrhovatele to byli pracovníci I. a II. odboru ministerstva kultury ČSR, kteří agacovali kulturní a administrativní činnost navrhovatele a závažným způsobem usmrcili elementární principy platného právního řádu, očištěnou využití v právní likvidaci navrhovatele. V rezelu se zákonem zákona o daňhodové daní byla navrhovateli vyměřena mnoha milionová daňhodová dan, navrhovateli byly zabrány a zablokovány všechny obchodní účty, navrhovatel byl pomluván a v rezelu s platnými stanoveními byla zneužívána činnost koncesní, ediční, pořadatelská, zprostředkovatelská a výchovná. Orgány odpárces usmrcovaly na oprávněné střílenosti navrhovatele. Někteří z členů a funkcionářů navrhovatele byli vystaveni nemalé pokroklu, byli předvoláni k výsluchu před orga-

ny odpovídce a za některá pracovníky navrhovatela zároveň užívála také
jako by měli být zastřešování. Raku v ruce a tím hráčem i ekonomický
postih některých pracovníků navrhovatela a mají potíže se schvalnoum
odpovídajícího zákonitosti.

Dlouhé slyšení následně s výhradou konfidenčnosti dle zákonu návye-
ha při ústním jednání

VI.

Navrhovatel je přesvědčen o tom, že právní kád ČSSR dává prostor
k ohrožení proti překvatům v činnosti odpovídce. Proto se navrhovatel
obrací na výkonného soudu a žádá, aby ve smyslu § 2 odst. 3 zák. 305
126/68 sb. bylo provedeno překutné řízení správnosti pentaru odpovídce
a poté byl vynechan tento

R O Z S U D E K

Rozhodnutí ministerstva vnitra ze dne 19.7. 1984 č.j. VS-1/8022/84
potvrzené rozhodnutím ministerstva vnitra ze dne 22.10.1984
č.j. VS-1-11605/84, jakéž i rozhodnutí ministra vnitra ČSR ze dne
21.1.1985 č.j. MK-2-1-1219/84 - 171 se zruší.

Odpovídce se ukládá umožnit navrhovateli plně činnost v rozsahu
schválených ústanov Svazu hudebníků.

Odpovídce je povinen zaplatit navrhovateli náklady řízení a to do
15 dnů od právní moci rozhodnutí.

V Praze dne 9. dubna 1985

vyjádření signatářky Charty 77 Aleny Konárkové /máj podpis a důvody/

Jsem docela obyčejná mladá žena, která se má ráda starat o svého milého syna, býtšt po úřadech a proslit o přidělení bytu, chodit
do kaměství a mož počítat, aby mi plat výhrl na pokrytí všechn nej-
nákladnějších potřeb, které nezarečený a akromyž člověk potřebuje k
tvoření plnějšího života.

Nikdy jsem se o politiku nezajímala a že jsem nikdy nevěřila všechn
čím má ČS. rozhlas, televize a noviny zajímají, to snad je v si-
tuzi, která je zde v Československu, pochopitelné a asi v této
pasivitě a snilivosti i tichém reptání nejsou jediná.

Není totiž dle slova, co jsem se setkala s někym, kdo podepsal
Chartu 77 a příton mi dokázal vysvětlit, že se nejedná o žádoucí proti-
státní činnost, že to je jen dobravolná občanská aktivita, že to je
protest proti všemu, co odpovídá zák. nrm., morálce, že to je činnost,
jak kladenu národnímu formu přimutit ty, co se nazývají náříma ve-
domí, aby dobrovolně vše, k čemu se zavazali, co nám denně slibují
nebo čím se chlubí, že se pro lidí udělalo a neudělalo.

Já mi dvacet čtyři let, jsem dělnice a poprvé jsem si uvědomila,
že člověk nemá mít k nespravedlnosti něco s něčím souhlasit i když
ví, že to není pravda. Bude asi ještě dlouho trvat, než vše pochopím,
ale jsem přesvědčena, že dělám dobré, když se chci postavit do jedno
mídy s těmi, co se nebojí kdo své ne vhem, co odpovídají poctivému
životu.

Snaží bude mít podpis trojíkou, která k tomu, co jsem napsal a při-
spěje, i když si myslím, že podpis je asi málo. Snad je to málo, ale
pro mne to můžeme strašně moc, že to poprvé, co se v něčem objevím,
souhlasit, protože mne k tomu nutí ně svědomí i pochopení, že měním,
když vidím ne spravedlnost, jesté tuto ne spravedlnost neodstranil.

Alena Konárková

Krátké správy

Dopis Ladislava Lise

Dopis Ladislava Lise řediteli řs. st. lesů, závodu Česká Lipa z 29.5. 1985 je protestem proti znucení služebního postavení pracovníků st. lesů, kteří ve své snaze Ladislava Lise diskriminovat a poškozdit, využívět sloučnu o pronájmu parcely, přilhlé k Límově domu, kterou již česká Lise užívá k hospodářským účelům.

Nacismus a katolická církev

Již v minulém čísle jsme upozornili na anonymní, z katolického prostředí pocházející text Načismus a katolická církev, datovaný 8.5. 1985 a označený podtitulem Závěr šílení ke 40. výročí konce II. světové války.

Vlastně již podtitul vyštihuje nedostatky i klady této práce. Nemí to odbořná historická studie, která by kriticky přezkoumávala své prameny, popřípadě se snažila o jistou systematicnost; už vábí pak nejen o pohled nezanavýtý a vyváženě hodnotitý všechny aspekty situace. S mírnou dávkou skodelibosti by bylo možno konstatovat, že se zde daleko více hověří o tom, co se mělo a chtělo, než o tom, co skutečně bylo, co z těchto postulátů doopravdy vzešlo. Ať te na obou stranách, neboť ani nacisté se neobešli bez kompromisu, i oni byli nuceni přizpůsobovat své ideologické extrémní pozice významně praktické politiky. Zato však jde o zamyšlení, vzniklé v současné době a užívající zdrojověděl prede vším současné otázky. Ať již se týkají dialektačního vyslování či jednostranné interpretace dějinnych skutečností, problému vinu a odpustění nebo obecného vztahu mezi vírou a politikou.

Značně podrobně se referuje o formách a rozsahu perzekuce i registence katolického duchovenstva na území někdejšího Protektorátu, rámci jsou zmíněny vzhledem ke katolickým leikům, dalším církvím, lidem, organizacím jako Obrana národa, Sokol apod. – tedy hlavně o těch oblastech, o nichž se oficiálně mlčí nebo lže. Jádro práce je však věnováno vztahu mezi katolickou církví všeobecne /representovanou stanovisky Vatikánu/, speciálně pak katolickou církvi v Německu, a mezi, a mezi nacistickou ideologií i praxí. Na soudobých dokumentech je přesvědčivě ukázáno, že katolická církev jako jedna z prvních významných institucí zaújala vůči nacionálnímu socialismu naprostě odmítavé stanovisko takřka ihned po nastupu nacistů k moci /věříci byly např. zakázáno vstupovat do nacistické strany a dalších organizačí/ a že dokonce i někteří němečtí biskupové deklazali na tuto nemířitelném stanovisku setrvat až do konce, navzdory perzekucím a těžkým válečným častem. Toto odmítnutí je zásadní povahy, přesahuje kalkulace ohledně momentálního užitku či nebezpečí a jeho důvody dodnes nepozbyly nic na své aktuálnosti. Ocitujeme z textu další pasáž, shrnující zásady vztahu křesťanů k politice:

"Ze všech zásad formulujících vztah křesťanů ke společnosti, vnitř žijí, stojí na prvním místě imperativ služby. ... Státní forma, která na jedné straně respektuje svobodu a důvěrnost členské osoby, na druhé straně poskytuje občanům prostor, aby mohli jednotlivě i společně po svém způsobu přispívat ke složitému chodu společnosti jakožto živého organismu, taková státní forma vždy umožňuje křesťanům být platnými občany a sloužit ostatním na nejrůznějších polích. To je základní hledisko, jímž křesťané poměrují společenskou prospečnost či škodlivost státní formy: v konkrétnějších představách o ni se pak mohou i mezi sebou rozcházet nebo mohou být k jednotlivosten vůbec libitelní. Proto může být v dobré fungujícím státě i více stran křesťanské orientace. Mohou to být strany republikánské

i monarchistické, konzervativní i sociálně reformní, zemědělské, dělnické atd. To vše záleží na historických podmínkách, vývoji, povaze a zprávce národního života.

Zásadně jiná situace očekává nastává tehdy, když se přiznáný vztah společnosti a státu obrací, když se stát vymyká hranicím určeným tradičními principy, ne nichž je společnost založena, když přestává společnosti sloužit a zasílá ji evlátství."

A ještě jeden citát, který je zajímavým konfesijním příspěvkem k dnešním rozhodčeným sporám, v nichž je často odpůrčení zaměňováno za vymezání z paměti nebo napak spravedlnost pouhou pamětí: "My křesťané se cítíme zavázání opakováně odpouštět těm, kdo se vám sám učinili /našim viníkům/. Ani křesťan nemá právo odpouštět zlo, jinému byl postižen jeho bližní, křesťané jako celek si také neosobují právo odpouštět například nacistům jejich zlodiny páchané na lidoch. Odtíži odpouštět tom, kde jsem sám nebyl postižen, znamená být ihostejný vůči zlu, ba přitskávat ke zlodušině.

V řádu pozemských hodnot žádá křesťan především spravedlnost: žádá ji s pokorným vědomím, že naše spravedlnost je vždy nedokonalá a musí být vykoupena milostí... Křesťan svou výrou v Boží milosti spravedlnost nezlehčuje, napak, dodavá jí absolutního důrazu, protože lásky milostného Boha neunikne žádná bolest, žádná křivda, žádná nespravedlnost, ani ta nejescenější, ani ta bezesvědká."

Zánik ekologické skupiny na Chomutovsku

V minulých měsících došlo několik mladých lidí z Chomutovska k přesvědčení, že ekologická situace v jejích krajině je netolik tragická, že je jejich morální povinností pokusit se aktuálně přitkat k ochraně přírody a životního prostředí. Obrátili se na řadu svých přátel ze Severočeského a Západočeského kraje v dny svých aktivit v říjet občanskou aktivitu, která by se starala o ochranu životního prostředí a která dokonce hledala vstoupit do oficiální Národní fronty. Jih sameho naivita téhoto projektu svědčí o nejlepších úmyslech jeho iniciátorů a o jejich na resté nezáležitosti skutréných politických peněz.

Státní bezpečnost se okamžitě poztarala o rozptýlení takovýchto iluzí. Vyslyhalo Jiřího Kenku, jeho manželku Světlou, signatáře Charty 77 Petra Bantera a pravděpodobně mnoho dalších osob: vyhrožovalo jim různými postupy včetně mnohaletého vězení, pokud by hledali novým svou aktivitu mimo rámec oficiálně schváleného /a fakticky dekonale paralyzovaného/ Svazu ochránců přírody. Před mnohalety kontakty a téměř lidem byl Bezpěčností důrazně varován Ladislav Lis, signatér Charty 77, člen VOHS a minstopředseda Mezinárodní federace pro lidská práva; patrně přede vším proto, že nátrvale bydlil v Severočeském kraji.

Státní bezpečnost v dané záležitosti dekonale uspěla: mnozí lidé byli zastraceni a v příštích letech se patrně neopovídají cokoli kritizovat. Je to všechno Pyrrhovo vítězství s úspěchem nanejvýš krátkozácký: množství spadu se zvyšuje, příroda definitivně umírá a čím dál častější jsou škody na zdraví. Navýhnon se jim ani děti těch, kteří tak fyzicky nulují jakoukoli kritiku. Skutečně říkají o bezpečnosti státu si dnes významně věnovat větší pozornost komunitám a odpadovým stokám než nekonformním občanům: komunity a stoky jsou totiž nehopně vrzku vřívedit naprostou záhubu státu i společnosti, zatímco nekonformní občané napak usilují spíše o jejich premínu a naprávu.

Pracovní právy signatářů Charty 77

Jak jsme již informovali, v průběhu posledního roku bylo několik signatářů Charty 77 nemádále "uzdravováno" - někdy po mnoha letech i desetiletích trvání choroby a při prognose jejího stálého zhoršování - vzhodněnem zdravotních komisí národních výborů, tj. byly jin odňaty částečné či plné invalidní důchody, popřípadě po jistou nadále pokládány za občany se změněnou pracovní schopností. Národní podnik MFTA, který zaměstnává především, ič zdaleka nikoli výlučně, občany invalidní nebo se změněnou pracovní schopností, využil této skutečnosti k tomu, že nejméně ve dvou případech (ing. Iva Havel, ČSes., dr. Luděk Pecevský) rezvázi pracovní pověří, oddědováním "nesplněním kvalifikaciých předpokladů" /rezumí se zdravotních, jinak jsou oba jmenovaní vysoko kvalifikovanými odborníky s vybraným pracovním kreditečením/. Zákonník práce svým nikdo nepřipočítí možnost, že by údajně z 1. 1. 1983 na zdravotního stavu mohlo být pokládáno za zhoršení kvalifikací předpokladů, ani interní předpisy MFTY na ně podobného neporušují, ostatně teckové ustanovení by bylo stejně neplatné, poněvadž by odpovídalo vysí zákonu normě, v daném případě zákonnému práci.

I. Havel i L. Pecevský sám proto domáhají napravy všechno soudní. S uspokojením konstatujeme, že v případě I. O Pecevského dal obvodní soud pro Brnu 2 v nedávných dnech průchod spravedlnosti, zrušil platnost výpovědi a uložil n.p. MFTY uhradit počkozemku vydávající souvinlosti s procesem. Jelikož oba případy jsou téměř identické, lze podobné příznivé rozhodnutí církvevat i u I. Havla.

Diskuse mezi Laureatem a Jaroslavem Šabatou

V teoretico-politickém občasníku Diskuse, v č. 24 - květen 1985 byla zvažována otázka Chtít či nechtít? od Laureata, což je pseudonym bývalého stranického funkcionáře, soudě i podle obsahu článku významnějšího postavení. Ve stoti rozehlírá názory / Štrougal / a miník kritizuje / a Fejtka / které kritizuje / a vyjadřuje celou řadu postojující. Vcelku blanovolně hodnotí Pražskou výzvu, jíž vytyčí, že se "nezastane s neutrálně dotkla německé otásky". Laureatum také vytyčí Chartě 77, její zahraniční styky jsou zaměřeny i na reakčně agresivní elementy ze Západu, aniž bohužel upozorňuje, koho tam miní. Jeho neinformovanost o Chartě 77 a jejích zahraničních stycích lze vysvětlit autorovou izolovaností i tim, že není signatář Charty 77. Cílem však vytvářit Laureatův počádovák, aby těsně přátelaské a apojenecké vztahy s velkým Sovětským svazem byly zprostředkovány lidmi, kteří mají důvěru a autoritu? Autorovo myšlení je založeno na optimu "shora", na absouci elementárního demokratického postoje a na patřifikaci idajného socialismu a státu quo ve všech myslitelných rovinách, a výjimkou výslovy "germitury" za muže a "dívček" a autoritou" a lehké liberalizace politického systému a technokraticce národního hospodářství. Autor své názory sám označuje za "reflexní komunistické", jsou přitom zajímavou ukázkou stalinismu, přežívajícího ještě v 80. letech i v opozici k oficiální proruské orientaci. O dialog s Laureatem se nedávno pokusil Jaroslav Šabata v článku "O demokratickou a revoluční identitu levice našich dní" /Na sokroji Pražské výzvy/, červen 1985 /cca 9500 slov, vydaný v Dílnách č. 26 - červenec 1985. Autor pojednává s Laureatem převážně jen pokud jde o Pražskou výzvu. Zdůraznuje pritom, že podstatu výzvy vidí v její orientaci na demokratickou a samosprávou Evropy. V této souvislosti budí poznamenáno, že většina překladů do němčiny a angličtiny, které se k nám dostaly, má neoprávně přeložena slova znájící v originále: "v celoevropském svazku, demokratickém a samosprávném společenství, žijícím v přátelství s národy celého

"výše" - osmá věta od konca výkvy. Nejprávdu je překládáno slovo "neoprávněn", obvykle zde nováno se slovem "nevýprávné", jinak v textu se opakuje. Sabata vyvětluje podrobně především německý problém, spojuje tento otázkou rozdělení Německa a rozdělení Evropy. Použiny - snad i pro Laureata - je přehled jednotlivých poslo pro politických ústředních sil v NDR včetně německé otázky. Autor stručně charakterizuje Pančtínský spis, který v březnu t.r. vydala skupina německých čestníků konference o Jaltě, konané 1. července 1945 v Berlíně. Jednotlivé kritiky, které spis pojednává, jsou charakterizovány slovy Kírová směru - Konfederace - Systém svobodné bezpečnosti. Sabatova polemika s Laureatem se okrajově dotýká i diskuse z let 1979 - 80 o následném využití německého obyvatelstva u Československa, národa Žs., obyvatelstva na těsné a přátelské spojenec vztahy a velkém Sovětském svazem a dalších problémů reformního komunismu, kde Sabata, řešek ironie pisatele této řádky, trpělivě a podrobne vyvětluje, jak vypadá skutečnost bez ideologických brýlí, zbožna ilusi. Autor krevyvízí Laureata, aby své názory změnil. Vyzývá ho jen, aby prohloubil svou kritický postoj k Pražské výkvě, zřejmě v naději, že jakékoli další uvažování ned výsledu poznutí Laureata blíže ke skutečnosti. Obvyklé vyvážená, citlivá a bezplatě dokumentovaná Sabatova argumentace je však poněkud oslabena tem, kde autor neurčitě pojednává "nový pohled", odmítaje "starou po- sici", kterou označuje za "překonanou", tzn. kde vytíká, že na problem je pohlíženo "starýma" očima nebo je upravován "starým" způsobem.

T.A.

V rámci důtu nové výkvy...

Josef Zvěřina: Nad knihou Ria Preissnera Česká existencie /I. nájm., edice Rezníkuvy 1984/. - Tato poněkud obsáhlá /cca 3300 str./ recenze polemizuje s Preissnerovou knihou ve stylu předem vymezených okružích: její hodnocení marxismu a revolucionismu a její historický a teologický fundament. Velmi v jednodušším lze říci, že Evženina oceňuje vznikavost řady autorových analýz, ne však pokládá jeho celkový koncept za pochybný potud, pokud se z něj v jiném neoprávněném "zati" vtrácí jakákoli možnost rozlišování, jakýkoli postoj lásky a tolerance, pokud není schopen postavit na místo jiných totalitismům něj jiného, než totalitismu katolického. Ke zdroji této kritiky, jejíž základní oprávněnost se zdá byt nesporná, je vše vyargumentováno poněkud napěkně a na některých místech značně ne- pregně.

Rosemary Kavenová: Cesta za svobodu /mimo seminářové edice a nedotvárné, rukopis z r. 1981, 392 stran/. - Paměti Angličanky komunistické - byť shodou historických okolností nikdy organizacně nevyužívané - orientace, která si za války vzala českého komunistu - exilanta Pavla Kavana a profilu v Československu léta 1945 - 1971. Její muž vystupoval jako nedobrovolný svědek ve Slánském procesu, následkem byl sam odsouzen, po relativně krátké době propuštěn a reabilitován, nieméně jeho zdraví bylo podloženo a záhy umrl. Její syn Jan Kavan byl významným členem studentského hnutí ve druhé polovině 60. let, po odchodu do emigrace založil v Londýně tiskovou agenturu Palach Press, jejíž role - i vnitropolitická - je dodnes neopříkrotná. Osobní a historická povída se tedy v soucích paní Kavenové, neddávno zemřelé, propojují způsobem vysokou exkluzivitou.

Proces počítavé dosud uložené komunistických intelektuálů byl jík popsan mnohemkrát nejzagádavější vystava celé práce je naprosto výběr pohled Angličanky na tuto zálež. velmi dleuhu a plněný zkoumáním a vzdáleným nepochopením, později přes všechna jíkátko kryštaličkou na-li v laci, tedy elasem v pestit klubokého kvásku. Zvláště zaujala

čast, panství R. Kavancové však vytvárá rozpaky. Historické napřesnosti a zasloužení, bezmála reklamní přesčítání role své a svého okolí — to vše začně překraňuje licencie toho, kdo vypisuje vlastní vzpomínky na podobu událostí, nevázán žádými vědeckými nároky, nenejvýš nároky dobrého vědomí.

Ve strojopisu kolají dva překlady z francouzského deníku Le Monde z dubna t.s. První se jmenuje "V sekolevém černém trojúhelníku", a popisuje devantce Padekrabuchoňi. Druhý, "Na ruce Dunaji", se bývá problematikou projektu přehrady Gabčíkova - Nagymáron. Tyto samizdatové publikace dokumentují zájem ře. obecná o ekologické problémy.

Druhý sborník Solidarność /50 stran/ vyšel v minulých dnech v Praze. Zabývá se situací v Polsku v posledním pátrci. Sborník přináší úvahy tří představitelů Solidarity a oposice, kteří byli nedávno v Gdaňsku odsouzeni: Miechika, Lise a Prezydiuma. Uvádí dále rozhovor s představitelem KOŠ, dále komentár o církvi v Polsku a jednu z posledních kázání zavražděného kněze Jerzyho Popieluszka. Sborník uzavírá ukázek ze současné polské poesie - z tvorby Czesława Miłosza, Barbary Sadowské a hudební skupiny Republika. Svazek je doplněn několika fotografiemi.

Iva Kantírková: Květnové reminiscence

Zdálo se nám být velice ne spravedlivé, aby nikdo z Čechů varžejně nevzdal dík za osvobození i americkým vojskům, a nápad s polezením květin se nám zalíbil. Píseckem, kde žiju i opět část roku, vedla demarkační čára a příští mi vyprávěl, že jako kluk sledoval závody sovětských - amerických tanků na polích před Čížkovem. Kdo vyhrál, nevím, představila jsem si tam rov motorů, pach spalene nafty i rozjeděná pele v krajinné dnes ztichlé a libzné. Mužské zábavy zanechaly na Písecku i potonky, dokonce černé plsti; jinak si tu o Američanech vypravuji, jak se poradily a jak prohlížely tím, že je spalovali. Lidé tu paketují i chut amerických konzerv i americkou velkorysost, zístaly tu ve nich pěkné zásoby: jiný moj přítel uchvátil i tankový periskop. /Ježíš mi pak starší kanárádi sebrali a nahlíželi jím do žatav předloni v Jíteku./

A ještě cosi mi chutná americkou vzpomínkou: matka mé pražské kanárádky, milé a vlivně dívky, řídila exkluzivní průjazdy nověstinců a po devátém květnu probhala z Prahy. Nemoc za války nepřijímalas, jen Čechy, z Ruska ale nic nekoukalo a bordelmanná se na svém soubalem usadila v Plzni. Hou kanárádku tam vzala na prázdniny a od ní jsem prvně ochutnala sladce smačkou chut caramelle. Ale ani tento pohled trochu zakrivený nevyvražel. Když by si Američané zasloužili začít pedákování, ostatně i na Písecku prý žije mui, který rek ce rek rozvalí věnos po amerických pěnničecích; lidové varžejně minění ho drží za blázna a on nám jistě paticha donfá, když si to o něm myslí i říkad, který má spíše sklon pěnničky odstraňovat. Zatím se mu pro věnečky nic nestalo a za más taky mohu říct: pedáfile se! Sledování /eni říkají "být pod ohledem" nebo dokonce "pod ochrannou"/ nám začalo až příštího dne, to už bychom nepolečili ani pamplíšku. Karafiáty byly bílé, Petrušec dalo dost námahu opatřit je, když červené jsme dát nechtěli, nápis byl proveden zletými písmeny na bílé stuze. Jedinou svízel už způsobil automobilem, jíž držel nohu na plynu a my obě musely přes voz tlačit. Co ve Indiana říkali, když si na stuze přešetli jméno dárce, nevím. Ale ochotně nás vžichni k pěnníku navigovali.

Nikoli jen logická /nebo dokonce taktická/, ale nejméná upřednostňovala úvaha nám vedla počítit druhou kyticí vojákům Rudé armády. Nejlepším místem se nám zdál být pěkný modrý památník u Slivice na Přibranském, kde 11. května posledními vystřely proti zbytkům Scherzerovy armády skončila druhá světová válka. K památníku vedou Niroké schody, mezi kterými pod ním bylo náležné růžové věnec a jedna přesláky kyticí ze zahrádky, cíl pro někoho, kdo s místních tu padl ne konci války. Pod schody stála ředovka s pražským číslem a mladík nám k ní pozoroval ve zpětném zrcátku, ale v něm nám nepřekážel. Zase jsem pěkně s Petrušákou rozložily bílé stuhy s dle zájemem nápisem. A měly jsem stát! Když jsem se druhý den kolem Vracalce, byl památník obložen svými vojenskou bezpečnosti, čekali tam nějakou oficiální delegaci. Ti by nám kyticí počítit nedovolili! A pomyslela jsem si, co asi udělali s bílými karafiáty a s bílými stuhami.

Přímo z tétoho kraje posledních vystřelů druhé světové války nám vzpomínka další náj přítal, netečil o tom fíme jak Německá klukou v lese, kde se skryva, začali kozíku, za níž je odpovězen, a Ruskové, když přijdou, mu ji nahradí oslym velkým koněm. Jsem pamatuji na Rusy v Praze. Měmu křivemu pohledu neuniklo, jak řeďovi vojáci svou tonu po civilizaci řekli větem "časy injejej? dešaj časy!" a nejdůstojnější civilisátor byl ten, který měl hodinu pod rukavem uniformy od náčestí až po loket... - ale taky se pamatuji na důstojníka Alexeje, měl naturitu a jakési spojářské učiliště a zdržel se v Praze do září; mělau, když napsal, že byl jak z Někronovových všeobecných románů: intelligentní, evropský a romanticky čestný. Přestože nerozdával cenušky, jeho odjezd oplakala i má pražská kanáráčka.

O tom, kde učít ceské podle a umělosti, jsem se nenechli rozhodnut. Nejlepší se nám zdalo být město a režisér, ale tam by nás bílé stuhy dlechno nevydržely. Nakonec jsem - nejen pro literární slávu - zvolili němcou barikádu. Pochybovali jsem, že v Praze se podaří, aby oni tuto kyticí nepotkalo něco zlého, a na kurzách nám přátelé nabídli pravové francouzské salvadee. Most byl tehdy prázdny, byl dlechý a než se vydalo nad řekou, je to jiný most, než na kterém se bojovalo, ten je po několikerém přejetí tanky a tříšny. Po zabitých barikádních je a úpatí nověho mostu vytýčena brambořova deska s jejich jmény, a před ní je na bramboři položena níjek pěkně v krovu vyvedená Vavříková sultánka, či lépe její zvětšenina. V ní byl zastřelen pugýtek několika trochu kvadratých tulipánů, asi od vnučků těch, kteří tu padli. Jinak byla deska holá, třebaže oficiální oslavový pražského povstání někdy proběhl. Počkali jsme třetí bílé karafiáty a zlatobílou stuhu. Opedál hráli na kurzech tenis a nějaký starší muž chytal z navigace ryby.

Z pravděpodobného povstání si taky pamatuju samé tudy životné věci. Typické v sobotu v poledne, živelné dřív, než se mohli lidé vrátit z pracovní, a v krytu na Národní třídě, kde jsem s mojí matkou bydlel, zkratce dost úředníků. V domě byl svaz řeďáku a uzeníka i svaz lyžáků, taky svaz hostinských a hostinských úvěrní dlužev. Ten byl majitelem domu a dejale ně, když jsem o bance hostinských a o jejím řediteli, důstojném vysokém pánskovi, kterého jsem, dítě, potkávala na schodech, cestla ve významných pasažérůvra Havia. Svět je skutečně malý, má o senky svět. Kryt byl ale rozmělný a s palandami, osazující díry ve výši cíl probléskávaly ze stěn. Povídaly jsem si v koutě s Honzou Krejcarovou, budoucí spinovatelkou Jana Germena. Jana byla o rok starší, v tom věku mě to znamenalo jistou její zkušenosť proti médi halviti, a má maminka měla vzplanutí přátelství pozorovala podeziravě. Slavný architekt Krejcar bydlel v posledním patře, ale má matka se s ním nešetřila, platil za komunisticky nepřevzorného, měl taky nezkušitelnou ženu, kterou mi přivezli z Ruska. Herzenovová byla i Milena Ženě Jesenáková, Janina matka, o niž se v té době ještě nevěděle, zda je v německém koncentráku živá nebo mrtvá, a má pravděpodobná maminka o ni mluvila sice zdrženlivě, ale s úsměvem. Jana bydlela s babičkou na Vinohradech a jen málist povstání ji zadržela a otec v krytu. Pek někdy jsem se už kdy takto nesčály. A ona na ně, hlinopou holku možná splyně zapomněla. A dnes už taky nemí žívá.

Má ochotnost zahádat posláníky mi vykazuje i ty říšedníky ze svazu Českostva, kteří se mě maninou dobře věděli, že byla před válkou komunistka, a jejichž zhováni se pronikavě němilo podle toho, zda byli Němcí blízko nebo dál. Když povrchní začali, mohli se ochotou a úsměvem strhat, a moje maninka, celou válku držená na indexu, se zlezyslně uchichtávala. Pak ale Němcí provázili obranu v Hybernské ulici a někde nám přišel Piet, že mezi rukojmími na Masarykově nádraží je i můj otec, zatkli ho v Libeňském domě. Berikádu řel na řádce v týdnu a do Spálené ulice stavět jen domovník, říšedníci zato vyzvali mou mamu, aby opustila kryt. Němcí určitě půjdou od domu k domu a budou vyšetkovat, kdo je kdo. Svoje vyznání dokonce formulovali tak, jako by edchad měl nebezpečnou komunistku ochránit. Pak se zas situace obrátila, a Matra zaparkovala dvě nákladní auta s mladíky, kteří si říkali partyzáni z Brd, možná te opravdu byli brdští partyzáni, moje nadějná lehce svolná maninka jim věnovala svůj nejhezčí zapalevč. V noči jsme potom po podepsaném příkazu mříž domovních dvakrát viděli přizračný útek civilních Němců z Prahy, padaly jim ruce z rukou a byly tiše, tak úděsně tiše, že ani děti se nedváhily zaplakat. Říšedníci evakuaci byli plní pomstychtivosti. Je náš kryt jsem si vzpomněla, když jsem četla přesnou Kovtunovu Pražskou chlogu, Janu Drdevi te nedalo, aby atmosféru povstání trochu neporušela.

Mrtvým jsme ale zavazání díkem a dítem, během stahu jsme s Petruskou evázaly kolem napovedeném novřímu a Petruska řekla, že kdyby někde chtěl různé trojice mluvících od sebe oddělit, o nás by se dalo říci, že jsme mluvčí květinoví. Následně predstavil jsme totiž tří květice, jednu ona, jednu já a jednu Jirku, nešli panu profagerevi Cerníčku k osmdesátinám. Zamysleli jsme se a rozhodli jsme, že takový název bychom si dali libit.

Administrativním nedopatréním se stalo, že číslo dokumentu Charty 77 / 15 / 85 zůstalo neobsazeno, tj. pod tímto číslem nebyl a nebude vydán žádný dokument Charty 77.

Přetiskování naších zpráv resp. materiálu, které zveřejňujeme, je v zásadě možné. V případě vlastních zpráv, snotací nebo textu námi upravených pročína však, aby byl při převzetí výdvy uveden pramen.

X X X X
X X X
X X X
X X
X